

ZÁVÄZNÁ ČASŤ RIEŠENIA**1. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA NA FUNKČNÉ A PRIESTOROVO HOMOGÉNNE JEDNOTKY**

- a) rešpektovať základné funkčné členenie územia v súlade s výkresom č.2-Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia - katastrálne územie, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami (VPS), ochrana prírody a tvorba krajiny, a prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES) v M 1:10 000, č.3-Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia - zastavané územie (súčasné a navrhované), s vyznačenou záväznou časťou riešenia a VPS a prvky ÚSES, v M 1:5 000,
- b) rozvoj obce zamerať na rozvoj obytnej funkcie, doplnenej plochami oddychu a rekreácie pre obyvateľov obce, pri zachovaní poľnohospodárskej výroby,
- c) za hlavnú kompozičnú os sídelnej štruktúry je treba považovať urbanistickú štruktúru okolo ulice rovnobežnej s cestou III. triedy, od športového areálu až po kostol a materskú školu,
- d) za centrálny ťažiskový priestor obce je treba považovať - priestor okolo obecného úradu a domu kultúry - jeho význam je posilnený návrhom plôch zmiešaného územia občianskej vybavenosti a bývania, v ktorých sú v návrhu vytvorené podmienky pre vznik centra obce so sústredením zariadení občianskej vybavenosti a verejných priestorov,
- e) za výškovú a priestorovú dominantu územia považovať kostol Sv. Heleny,
- f) rešpektovať stanovené funkcie pre jednotlivé funkčné plochy – hlavná funkcia je prvoradá a určujúca, doplnkové funkcie sú prípustné v rozsahu, ktorý neobmedzuje hlavnú funkciu,
- g) v rámci formovania, resp. dopĺňania urbanistickej štruktúry v starej zástavbe je potrebné vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a zachovať špecifický ráz vidieckeho priestoru,
- h) v architektonickom riešení nepoužívať cudzie regionálne prvky,
- i) podiel zastavaných a spevnených plôch nesmie prekročiť % podiel výmery pozemkov, určený v záväzných regulatívoch pre jednotlivé funkčné plochy (čl.2.1 tejto záväznej časti riešenia),
- j) v celom k. ú. nie je prípustné umiestňovanie mobilných domov,
- k) nie je prípustné umiestniť novú zástavbu vo voľnej krajine a je neprípustné vytvárať nové izolované urbanistické celky,
- l) na vyvýšených, pohľadovo exponovaných polohách je potrebné zabezpečiť nenarušenie súčasnej sídelnej štruktúry nevhodnou schématickou zástavbou,
- m) zachovať prírodné hodnoty územia a zveľadiť krajinu okolo obce,
- n) rozvoj plôch verejnej zelene smerovať do navrhovaných ťažiskových polôh obce ako aj navrhovaných obytných súborov - do polôh okolo budov existujúcej a navrhovanej občianskej vybavenosti, ako aj pozdĺž vodných tokov v rámci navrhovaných oddychových plôch, v rámci cintorína, existujúceho poľnohospodárskeho areálu (izolačná zeleň - z dôvodu zlepšenia životného prostredia), plôch športovej vybavenosti - pri navrhovaní novej výsadby verejnej zelene používať domáce (autochtónne) druhy drevín,
- o) pri osadzovaní stavieb (odstupy od hraníc pozemkov) rešpektovať ustanovenia platného stavebného zákona a platnej vyhlášky o všeobecných technických podmienkach na výstavbu,
- p) pri stavebnej činnosti rešpektovať platnú vyhlášku, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie ,
- q) v celom katastrálnom území rešpektovať požiadavky a obmedzenia vyplývajúce z platného zákona o ochrane prírody a krajiny,
- r) rešpektovať platný zákon a súvisiace právne úpravy v oblasti ochrany a podpory a rozvoja verejného zdravia a zdravotníctva; v odôvodnených prípadoch, to znamená v prípadoch, kedy môže dôjsť k ovplyvneniu verejného zdravia, bude možné rozhodnúť o umiestnení konkrétnych stavieb, prevádzok, príp. jednotlivých činností v rámci navrhovaných funkčných plôch až po posúdení hodnotenia vplyvov na verejné zdravie podľa platného zákona o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia,
- s) výstavbu objektov, ktoré podliehajú posudzovaniu vplyvov na životné prostredie, v zmysle platného zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie povoľovať až po dodržaní podmienok, vyplývajúcich z posúdenia,
- t) pre celé katastrálne územie obce platia všeobecne prípustné, obmedzujúce a vylučujúce podmienky (regulatívy) uvedené v čl. 2., súčasne pre jednotlivé vymedzené funkčné a priestorovo homogénne plochy platia aj stanovené podrobnejšie prípustné, obmedzujúce a vylučujúce podmienky uvedené v čl. 2.1.

2. PRÍPUSTNÉ, OBMEDZUJÚCE ALEBO VYLUČUJÚCE PODMIENKY NA VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH A INTENZITU ICH VYUŽITIA**2.1 Všeobecné regulatívy platné pre celé katastrálne územie obce**

- a) novonavrhovanú výstavbu umiestňovať na plochách navrhovaných v územnom pláne obce, s uprednostnením umiestnenia v súčasnom zastavanom území obce, s nadväznosťou na existujúcu výstavbu v k. ú. Dražkovce, s dôrazom na skompaktneenie urbanistickej štruktúry; v rámci obytného územia je prípustná dostavba prieluk pri rešpektovaní pôvodnej zástavby,
- b) v rámci z. ú. zachovať a rešpektovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru a mierky zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obce,
- c) pri umiestňovaní jednotlivých stavieb v obytnom území rešpektovať všeobecne platné požiadavky na ochranu pred hlukom, vibráciami, prašnosťou, emisiami, pachovými zložkami, fugitívnymi emisiami....tak, aby ich umiestňovanie bolo vždy v súlade s platnými požiadavkami na životné prostredie, kvalitu a pohodu bývania v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva,
- d) spôsob zástavby musí umožniť dobré prevetranie, preslnenie a presvetlenie, vhodné dopravné riešenie a pripojenie na siete a zariadenia technického vybavenia územia,
- e) v území so stredným radónovým rizikom je povinnosťou investorov pred výstavbou budov zabezpečiť stanovenie radónového rizika v súlade s platným zákonom o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a platnou vyhláškou, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia a pri výstavbe rešpektovať opatrenia, vyplývajúce z prerušenia transportu radónu a to úpravou podlažia, odvetraním radónu z podlažia, vytvorením podtlaku v podlaží voči interiéru, úpravou stavebnej konštrukcie, plynotesnou realizáciou prestupov, ventilačnou vrstvou, úpravou vnútorného vzduchu a vetraním, ap.,
- f) k projektovej dokumentácii pre územné rozhodnutie, súvisiacej s rozvojom bývania (nové lokality IBV a HBV), priemyslu alebo občianskej vybavenosti, doložiť vyhodnotenie vplyvu navrhovanej činnosti na vodný režim na základe analýzy vodohospodárskych pomerov územia - hydrogeologický posudok, v prípade predpokladaného vplyvu na hydrogeologické a vodohospodárske pomery v území navrhnúť účinné opatrenia,
- g) celom území nie je prípustné vytvárať hmotové a priestorové dominanty,
- h) v časti poľnohospodárskej krajiny, na ploche lúk a pasienkov a pozdĺž miestnych tokov vytvoriť nenáročné vychádzkové, resp. multifunkčné trasy, s možnosťou umiestnenia oddychových miest, využiť existujúce poľné cesty, nenarušiť existujúce chránené lokality a biotopy,
- i) pri návrhu jednotlivých stavieb v blízkosti pozemných komunikácií je nevyhnutné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a dodržať pásmo hygienickej ochrany pred hlukom a negatívnymi účinkami dopravy podľa platnej vyhlášky MZ SR, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí; v prípade potreby je nevyhnutné navrhnúť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy, ktorých výsledky je potrebné zahrnúť do protihlukových opatrení stavieb na náklady investora stavby,
- j) individuálnu bytovú výstavbu, OV alebo priemyselné zóny v územiach na to určených povoliť až po vybudovaní inžinierskych sietí s dostatočnou kapacitou (verejný vodovod, verejná splašková kanalizácia a v prípade potreby dažďová kanalizácia) z dôvodu zabezpečenia všestrannej ochrany vôd a vytvorenia podmienok pre trvalo udržateľné využívanie vodných zdrojov.

2.2 Prípustné, obmedzujúce a vylučujúce podmienky na podrobnejšie funkčné využitie jednotlivých plôch v katastrálnom území obce

Prípustné, obmedzujúce alebo vylučujúce podmienky na využitie jednotlivých plôch a mieru ich využitia sú uvedené v tabuľkách na nasledujúcich stranách. Vymedzenie jednotlivých plôch je vyznačené v schéme záväzných častí riešenia a v grafickej časti územného plánu (vo **výkrese č.2 - Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia - katastrálne územie, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami, ochrana prírody a tvorba krajiny, vrátane prvkov ÚSES** a vo **výkrese č.3 Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia - zastavané územie obce, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami**).

ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA A PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA PRE JEDNOTLIVÉ FUNKČNÉ PLOCHY

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Záväzné regulatívy, ktoré dopĺňajú regulatívy uvedené v kap. C.1 až C.11 tejto záväznej časti
BI 01	Obytné územie - plochy existujúcich a navrhovaných rodinných domov	<ul style="list-style-type: none"> - hlavná funkcia – obytná, bývanie v rodinných domoch (RD) - doplnková funkcia - základná občianska vybavenosť - ostatné funkcie sú neprípustné - neprípustné sú prevádzky s nadmernou produkciou hluku, škodlivín a s kapacitne náročnou dopravou - odstavenie a parkovanie vozidiel riešiť na vlastnom pozemku - max .zastavanosť pozemku –50%, vrátane spevnených plôch a doplnkových stavieb - max. výška stavby RD - 2 NP alebo 1 nadzemné podlažie a podkrovie; výšku stavby prispôbiť okolitej zástavbe - rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu - objekty RD osadiť na stavebnú čiaru existujúcich RD - zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu - rešpektovať plochu existujúcej trafostanice - v území rešpektovať ochranné pásmo a VN nadzemného vedenia až do doby prekládky do zeme - rešpektovať biokoridor a ochranné pásmo Sklabinského potoka = 6,0 m
BI 02	Obytné územie - plochy existujúcich rodinných domov na pozemkoch s pôvodnou parceláciou - stabilizované obytné územie	<ul style="list-style-type: none"> - hlavná funkcia – obytná, bývanie v rodinných domoch (RD) - doplnková funkcia - základná občianska vybavenosť - neprípustné sú prevádzky s nadmernou produkciou hluku, škodlivín a s kapacitne náročnou dopravou - odstavenie a parkovanie vozidiel riešiť na vlastnom pozemku - max. výška objektov - 2 NP - pri rekonštrukcii, resp. nadstavbe a dostavbe, rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu - max. zastavanosť pozemku vrátane doplnkových stavieb a spevnených plôch - 60% - rešpektovať biokoridor a ochranné pásmo Sklabinského potoka = 6,0 m - rešpektovať biokoridor a ochranné pásmo potoka Kalník = 5,0 m
BI 03	Obytné územie - plochy existujúcich a navrhovaných rodinných domov	<ul style="list-style-type: none"> - hlavná funkcia – obytná, bývanie v rodinných domoch (RD) - doplnková funkcia - základná občianska vybavenosť - ostatné funkcie sú neprípustné - neprípustné sú prevádzky s nadmernou produkciou hluku, škodlivín a s kapacitne náročnou dopravou - odstavenie a parkovanie vozidiel riešiť na vlastnom pozemku - max .zastavanosť pozemku –50%, vrátane spevnených plôch a doplnkových stavieb - max. výška stavby RD - 2 NP alebo 1 nadzemné podlažie a podkrovie; výšku stavby prispôbiť okolitej zástavbe - rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať mierku stavieb - pri novostavbách RD dodržať jednotnú stavebnú čiaru existujúcich RD - zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu - rešpektovať ochranné pásmo VN 22 kV do doby jeho prekládky do zeme - rešpektovať plochu existujúcej trafostanice - rešpektovať existujúce hydromelioračné úpravy; ak pri plánovanej výstavbe dôjde k ich narušeniu, investor je povinný na vlastné náklady ich sfunkčniť
BI 04	Obytné územie - plochy existujúcich rodinných domov	<ul style="list-style-type: none"> - hlavná funkcia – obytná, bývanie v rodinných domoch (RD) - doplnková funkcia - základná občianska vybavenosť - neprípustné sú prevádzky s nadmernou produkciou hluku, škodlivín, na kapacitne náročnú dopravu - odstavenie a parkovanie vozidiel riešiť na vlastnom pozemku - max. výška objektov - 2 NP - pri rekonštrukcii, resp. nadstavbe a dostavbe, rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať mierku stavieb - max. zastavanosť pozemku vrátane doplnkových stavieb a spevnených plôch - 50% - rešpektovať biokoridor a ochranné pásmo potoka Kalník = 5,0 m

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Záväzné regulatívy, ktoré dopĺňajú regulatívy uvedené v kap. C.1 až C.11 tejto záväznej časti
		<ul style="list-style-type: none"> - v prípade realizácie stavebných zámerov v potenciálne zaplavovanom území, si musí investor zabezpečiť na vlastné náklady u oprávnenej organizácie vypracovanie hladinového režimu tokov s určením plôch, ohrozených 100 ročnou vodou, následne navrhovanú výstavbu situovať mimo zistené inundačné územie nad hladinu Q100 - ročnej veľkej vody, resp. stanoviť spôsob ochrany riešeného územia ; projektovú dokumentáciu protipovodňovej ochrany navrhovanej zástavby, ktorej súčasťou bude hydrotechnický výpočet so zistením hladiny pri Q100, je potrebné prerokovať a odsúhlasiť so správcom vodného toku - rešpektovať existujúce potenciálne zosuvné územie - umiestnenie akýchkoľvek stavieb je podmienené výsledkami inžiniersko-geologického prieskumu
BI 05	<p>Obytné územie</p> <p>- plochy existujúcich a navrhovaných rodinných domov</p>	<ul style="list-style-type: none"> - hlavná funkcia – obytná, bývanie v rodinných domoch (RD) - doplnková funkcia - základná občianska vybavenosť - ostatné funkcie sú neprípustné - neprípustné sú prevádzky s nadmernou produkciou hluku, škodlivín a s kapacitne náročnou dopravou - dodržať prevládajúcu tvarovú charakteristiku okolitej zástavby, vrátane sklonu a tvaru striech, výška hrebeňa novostavieb je obmedzená výškou hrebeňov striech susedných vyhovujúcich stavieb - max. výška stavby 2 NP, resp. výšku stavby RD v prieluke prispôbiť okolitej zástavbe - odstavenie a parkovanie vozidiel riešiť na vlastnom pozemku - max .zastavanosť pozemku –50%, vrátane spevnených plôch - v území rešpektovať navrhovanú komunikáciu s dopravným priestorom o min š=9,0 m medzi oploteniami (min. š=2x2,5m jazdné pruhy obojsmerné, 2x1,5m zelené pásy, resp. 1x1,5 m chodník+1x1,5 m zelený pás) - objekty navrhovaných rodinných domov osadiť na stavebnú čiaru existujúcich rodinných domov v území - zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu (garáže, hospodárske objekty majú byť v súlade s hlavnou stavbou – obytným domom) - rešpektovať biokoridor a ochranné pásmo Sklabinského potoka = 6,0 m - rešpektovať biokoridor a ochranné pásmo potoka Kalník = 5,0 m - v prípade realizácie stavebných zámerov v potenciálne zaplavovanom území, si musí investor zabezpečiť na vlastné náklady u oprávnenej organizácie vypracovanie hladinového režimu tokov s určením plôch, ohrozených 100 ročnou vodou, následne navrhovanú výstavbu situovať mimo zistené inundačné územie nad hladinu Q100 - ročnej veľkej vody, resp. stanoviť spôsob ochrany riešeného územia ; projektovú dokumentáciu protipovodňovej ochrany navrhovanej zástavby, ktorej súčasťou bude hydrotechnický výpočet so zistením hladiny pri Q100, je potrebné prerokovať a odsúhlasiť so správcom vodného toku - rešpektovať existujúce hydromelioračné úpravy; ak pri plánovanej výstavbe dôjde k ich narušeniu, investor je povinný na vlastné náklady ich sfunkčniť
BI 06, ktorú tvoria funkčné plochy BI 06a, BI 06b, BI 06c, BI 06d, BI 06e, pre ktoré platia tieto regulatívy spolu s nižšie uvedenými regulatívami pre jednotlivé časti funkč. plochy BI 06	<p>Obytné územie</p> <p>- plochy navrhovaných rodinných domov Za dedinou</p>	<ul style="list-style-type: none"> - hlavná funkcia – obytná, bývanie v rodinných domoch - doplnková funkcia - základná občianska vybavenosť - ostatné funkcie sú neprípustné - neprípustné sú prevádzky s nadmernou produkciou hluku, škodlivín a s kapacitne náročnou dopravou - pred akokoľvek výstavbou vybudovať novú komunikáciu - označená ako DP 03 - napájajúcu navrhované obytné územie BI 06 novým dopravným napojením na cestu III/2145 s dopravným priestorom o min. šírke = 9,0 m medzi oploteniami - pri umiestňovaní dopravnej a technickej infraštruktúry a následne akýchkoľvek stavieb vychádzať zo spracovaného územnoplánovacieho podkladu (IBV Za dedinou) - sprístupnenie územia riešiť min. 2 vjazdmi , vrátane nového premostenia Sklabinského potoka - mostný objekt je potrebné navrhnuť a realizovať s ohľadom na platnú legislatívu, nad hladinu Q₁₀₀ a podmienky určené správcom vodného toku - územie BI06 prepojiť s BI 05 navrhovanou lávkou pre peších cez Sklabinský potok - v území rešpektovať navrhovaný dopravný systém obojsmerných obslužných komunikácií s dopravným priestorom o min š=9,0 m medzi oploteniami (min. š=2x3,0m jazdné pruhy obojsmerné, 2x1,5 m zelené pásy, resp.1x2,0 m chodník+1x1,0 m zelený pás), jednosmerných a skľudnených obojsmerných komunikácií o min. š=7,0 medzi oploteniami končiacich obrátkami; rešpektovať nové premostenie a lávku cez Sklabinský potok - rešpektovať súbežne navrhnutú komunikáciu umiestnenú súbežne s vodným tokom v jeho ochrannom pásme - komunikáciu je potrebné sprístupniť správcovi vodného toku a dimenzovať ju na prechod ťažkých mechanizmov pre prípadné povodňové situácie, opravy alebo údržby - rešpektovať navrhovanú "zelenú - vegetačnú" kostru územia ZV 03 s pešími prepojeniami, plochami pre umiestnenie detských ihrísk, spoločných altánkov - rešpektovať navrhované cyklistické trasy - dodržať jednotnú stavebnú čiaru, rodinné domy osadiť min. 6,0 m od hrany komunikácie - všetky stavby umiestňovať za stavebnú čiaru, smerom dovnútra pozemku, okrem prístrešku pre autá, ktoré je povolené umiestniť min. 1,0 m od hranice pozemku rodinného domu - odstavné a parkovacie plochy pre motorové vozidlá riešiť v rámci vlastných pozemkov - nie je prípustné umiestňovať samostatne stojace garáže - garáž bude integrovanou súčasťou rodinného domu

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Záväzné regulatívy, ktoré dopĺňajú regulatívy uvedené v kap. C.1 až C.11 tejto záväznej časti
		<ul style="list-style-type: none"> - v rámci objektu garáže riešiť hosp. časť domu pre záhradné náradie ap. - nie je prípustné umiestniť samostatne stojace hospodárske stavby - na pozemku je prípustné umiestniť altánok, resp. záhradný domček o max. plošnej výmere 25 m² - max .zastavanosť pozemku – 50%, vrátane spevnených plôch a doplnkových stavieb - zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu , zachovať drobnú mierku stavieb - max. výška oplotenia od ulice - 1,40 m, oplotenie realizovať z priehľadných materiálov, príp. s popínavou zeleňou - oplotenia medzi susediacimi pozemkami - oplotenie s popínavou zeleňou, živé ploty, max. výška oplotenia 1,80 m - spolu s novými stavbami ukončovať aj terénne úpravy s výsadbou zelene - v území umiestniť zastávku hromadnej dopravy - v rámci územia ponechať prístupy do poľnohospodárskej krajiny - rešpektovať biokoridor a ochranné pásmo Sklabinského potoka = 6,0 m - rešpektovať ochranné pásma Letiska Martin - v prípade realizácie stavebných zámerov v potenciálne zaplavovanom území, si musí investor zabezpečiť na vlastné náklady u oprávnenej organizácie vypracovanie hladinového režimu tokov s určením plôch, ohrozených 100 ročnou vodou, následne navrhovanú výstavbu situovať mimo zistené inundačné územie nad hladinu Q100 - ročnej veľkej vody, resp. stanoviť spôsob ochrany riešeného územia ; projektovú dokumentáciu protipovodňovej ochrany navrhovanej zástavby, ktorej súčasťou bude hydrotechnický výpočet so zistením hladiny pri Q100, je potrebné prerokovať a odsúhlasiť so správcom vodného toku - rešpektovať existujúce hydromelioračné úpravy; ak pri plánovanej výstavbe dôjde k ich narušeniu, investor je povinný na vlastné náklady ich sfunkčniť - tieto regulatívy platia na celú plochu BI 06 spolu s ďalšími regulatívmi, ktoré sú uvedené nižšie v nasledujúcich riadkoch tabuľky pre jednotlivé časti plochy BI 06, t.j. pre BI 06a, BI 06b, BI 06c, BI 06d, BI 06e
BI 06a	Rodinné domy - radové	<ul style="list-style-type: none"> - prípustný typ stavby - radový rodinný dom - podlažnosť - 2 NP - objekty prestrešiť plochou alebo pultovou vegetačnou strechou - min. veľkosť pozemkov pre jednotlivé rodinné domy - 300 m²
BI 06b	Rodinné domy - izolované - bungalovy	<ul style="list-style-type: none"> - prípustný typ stavby - izolovaný bungalov - ostatné typy zástavby sú neprípustné - podlažnosť - 1 NP - objekty prestrešiť valbovou strechou - max. sklon strešných rovín do 30° - min. veľkosť pozemkov pre jednotlivé rodinné domy - 600 m²
BI 06c	Rodinné domy - izolované - bungalovy	<ul style="list-style-type: none"> - prípustný typ stavby - izolovaný bungalov - ostatné typy zástavby sú neprípustné - podlažnosť - 1 NP - objekty prestrešiť plochou alebo pultovou vegetačnou strechou - min. veľkosť pozemkov pre jednotlivé rodinné domy - 600 m²
BI 06d	Rodinné domy - izolované	<ul style="list-style-type: none"> - prípustný typ stavby - izolovaný rodinný dom - ostatné typy zástavby sú neprípustné - podlažnosť - 1 NP + obytné podkrovie - objekty prestrešiť sedlovou alebo valbovou strechou - max. sklon strešných rovín do 45° - min. veľkosť pozemkov pre jednotlivé rodinné domy - 650 m²
BI 06e	Rodinné domy - izolované	<ul style="list-style-type: none"> - prípustný typ stavby - izolovaný rodinný dom - ostatné typy zástavby sú neprípustné - podlažnosť - 2 NP - objekty prestrešiť plochou vegetačnou strechou - min. veľkosť pozemkov pre jednotlivé rodinné domy - 650 m²

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Záväzné regulatívy, ktoré dopĺňajú regulatívy uvedené v kap. C.1 až C.11 tejto záväznej časti
BI 07	Obytné územie - plochy navrhovaných rodinných domov Diel	<ul style="list-style-type: none"> - hlavná funkcia – obytná, bývanie v rodinných domoch (RD) - doplnková funkcia - základná občianska vybavenosť - neprípustné sú prevádzky s nadmernou produkciou hluku, škodlivín a s kapacitne náročnou dopravou - max. výška stavby - 2 NP alebo 1 nadzemné podlažie a podkrovie, max. výška 7,5 m od upraveného terénu - max. zastavanosť pozemku vrátane doplnkových stavieb a spevnených plôch - 50% - dodržať jednotnú stavebnú čiaru, rodinné domy osadiť min. 6,0 m od hranice komunikácie - všetky stavby umiestňovať za stavebnú čiaru, smerom dovnútra pozemku - zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu, zachovať mierku stavieb - v ucelených stavebných lokalitách realizovať príbuzný typ prestrešenia (strecha šikmá, plochá) - spolu s novými stavbami ukončovať aj terénne úpravy s výsadbou zelene - odstavné a parkovacie plochy pre motorové vozidlá riešiť na vlastných pozemkoch rodinných domov - rešpektovať navrhované prístupové komunikácie s min. šírkou dopravného priestoru = 9,0 m medzi oploteniami (min. š=2x3,0m jazdné pruhy obojsmerné, 2x1,5 m zelené pásy, resp 1x2,0 m chodník+1x1,0 m zelený pás) - rešpektovať existujúce cyklistické trasy - v území rešpektovať navrhované ekostabilizačné prvky a prvky MÚSES - rešpektovať ochranné pásmo rýchlostnej cesty R3 vo výhlade - pred akoukoľvek výstavbou je potrebné realizovať geologický prieskum územia a rešpektovať jeho výsledky, vzhľadom na blízkosť aktívneho zosuvného územia
BI 08	Obytné územie - plochy existujúcich rodinných domov Pod hájikom	<ul style="list-style-type: none"> - hlavná funkcia – obytná, bývanie v rodinných domoch (RD) - doplnková funkcia - základná občianska vybavenosť - neprípustné sú prevádzky s nadmernou produkciou hluku, škodlivín a s kapacitne náročnou dopravou - odstavenie a parkovanie vozidiel riešiť na vlastnom pozemku - max. výška objektov rodinných domov - 2 NP - pri rekonštrukcii, resp. nadstavbe a dostavbe, rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať mierku stavieb - max. zastavanosť pozemku vrátane doplnkových stavieb a spevnených plôch - 50% - rešpektovať biokoridor a ochranné pásmo potoka Kalník = 5,0 m - v prípade realizácie stavebných zámerov v potenciálne zaplavovanom území, si musí investor zabezpečiť na vlastné náklady u oprávnenej organizácie vypracovanie hladinového režimu tokov s určením plôch, ohrozených 100 ročnou vodou, následne navrhovanú výstavbu situovať mimo zistené inundačné územie nad hladinu Q100 - ročnej veľkej vody, resp. stanoviť spôsob ochrany riešeného územia; projektovú dokumentáciu protipovodňovej ochrany navrhovanej zástavby, ktorej súčasťou bude hydrotechnický výpočet so zistením hladiny pri Q100, je potrebné prerokovať a odsúhlasiť so správcom vodného toku - rešpektovať plochu existujúcej trafostanice
BI 09	<i>Lokalita bola vylúčená na základe výsledkov prerokovania.</i>	
BI 10	Obytné územie - plochy existujúcich rodinných domov	<ul style="list-style-type: none"> - hlavná funkcia – obytná, bývanie v rodinných domoch - doplnková funkcia - základná občianska vybavenosť - ostatné funkcie sú neprípustné - neprípustné sú prevádzky s nadmernou produkciou hluku, škodlivín a s kapacitne náročnou dopravou - odstavenie a parkovanie vozidiel riešiť na vlastnom pozemku - max. zastavanosť pozemku –50%, vrátane spevnených plôch a doplnkových stavieb - max. výška stavby - 2 NP alebo 1 nadzemné podlažie a podkrovie, max. výška 7,5 m od rastlého terénu - v území rešpektovať navrhovaný dopravný priestor o min š=9,0 m medzi oploteniami (min. š=2x3,0m jazdné pruhy obojsmerné, 2x1,5m zelené pásy, resp 1x1,5 m chodník+1x1,5m zelený pás) - dodržať jednotnú stavebnú čiaru, rodinné domy osadiť min. 6,0 m od hrany komunikácie - všetky stavby umiestňovať za stavebnú čiaru, smerom dovnútra pozemku - zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu
BH 01	Obytné územie - plochy existujúcich bytových domov	<ul style="list-style-type: none"> - hlavná funkcia – obytná, bývanie v bytových domoch (BD) - doplnková funkcia - základná občianska vybavenosť a služby - ostatné funkcie sú neprípustné - neprípustné sú prevádzky s nadmernou produkciou hluku, škodlivín, na kapacitne náročnú dopravu

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Závazné regulatívy, ktoré dopĺňajú regulatívy uvedené v kap. C.1 až C.11 tejto záväznej časti
		<ul style="list-style-type: none"> - parkovanie a odstavenie vozidiel zabezpečiť v rámci vlastného pozemku - plochu doplniť vhodnou zeleňou - max. výška stavby - 3 NP - max. zastavanosť - 50% územia
BH 02	<i>Lokalita bola vylúčená na základe výsledkov prerokovania.</i>	
DP 01	Plochy dopravy a dopravných zariadení - cesty III. triedy	<ul style="list-style-type: none"> - hlavná funkcia - verejnoprospešná plocha dopravnej trasy - iné funkcie sú neprípustné - rešpektovať vymedzené plochy ciest III. triedy - rešpektovať šírkové usporiadanie v súlade so stanovenou funkčnou triedou a kategóriou - v území rešpektovať zastávky hromadnej dopravy - mimo z. ú. obce, ktoré je vymedzené platným územným plánom obce, rešpektovať ochranné pásmo - 20 m od osi vozovky, obojstranne
DP 02	Plochy dopravy a dopravných zariadení - existujúce	<ul style="list-style-type: none"> - hlavná funkcia - parkovanie a odstavenie vozidiel - rešpektovať vymedzenú verejnoprospešnú funkciu pri objektoch verejnoprospešnej občianskej vybavenosti - parkovacia plochu doplniť vhodnou zeleňou - stromy, 1 strom/ 4park. miesta
DP 03	Plochy dopravy - navrhované	<ul style="list-style-type: none"> - hlavná funkcia - verejná obslužná komunikácia - rešpektovať priestor pre navrhovanú komunikáciu napájajúcu navrhované obytné územie BI 06 na cestu III/2145, s dopravným priestorom o min. š= 9,0 m medzi oploteniami
DP 04	Plochy dopravy - navrhované - lokalita BI 06 Za dedinou	<ul style="list-style-type: none"> - hlavná funkcia - verejné obslužné komunikácie - rešpektovať navrhovaný dopravný systém obojsmerných obslužných komunikácií s dopravným priestorom o min š=9,0 m medzi oploteniami (min. š=2x3,0m jazdné pruhy obojsmerné, 2x1,5 m zelené pásy, resp 1x2,0 m chodník+1x1,0 m zelený pás)
DP 05	Plochy dopravy - navrhované	<ul style="list-style-type: none"> - hlavná funkcia - verejná obslužná komunikácia - rešpektovať priestor pre navrhovanú komunikáciu napájajúcu navrhované obytné územie v k. ú. Dolný Kalník a rekreačné územie RU 01 na cestu III. triedy III/2145, s dopravným priestorom o min. š= 9,0 m medzi oploteniami - na nižších stupňoch projektovej prípravy cestu technicky riešiť tak, aby riešenie v čo najväčšej možnej miere rešpektovalo GL 140 Bôry
DP 06	<i>Lokalita bola vylúčená na základe výsledkov prerokovania.</i>	
DP- R3	Dopravná plocha - rýchlostná cesta R3 - výhľad	<ul style="list-style-type: none"> - hlavná funkcia - verejnoprospešná plocha nadradenej dopravnej trasy - iné funkcie sú neprípustné - rešpektovať vymedzenú plochu pre navrhovanú trasu rýchlostnej komunikácie aj s výhľadovým pripájačom - rešpektovať ochranné pásmo - 100 m od osi vozovky priľahlého jazdného pruhu, obojstranne - rešpektovať ochranné pásma Letiska Martin
EP1, EP2, EP3, EP4, EP5	Ekostabilizačné prvky - navrhované	<ul style="list-style-type: none"> - rešpektovať plošné vymedzenie navrhovaných ekostabilizačných prvkov miestneho významu - zasakovacích pásov -ako prvkov miestneho systému ekologickej stability územia na stabilizáciu odlesnenej veľkoblokovej poľnohospodárskej pôdy - do územia nezasahovať žiadnou stavebnou činnosťou - rešpektovať ekostabilizačné opatrenia uvedené v podkap. 9.2.2, písm. a)
EP6, EP7, EP8, EP9, EP10, P11, EP 12, EP13, EP14, EP17, EP18	Ekostabilizačné prvky - navrhované	<ul style="list-style-type: none"> - rešpektovať plošné vymedzenie navrhovaných ekostabilizačných prvkov miestneho významu - výsadba alejí stromov pozdĺž ciest -ako prvkov miestneho systému ekologickej stability územia - do územia nezasahovať žiadnou stavebnou činnosťou - rešpektovať ekostabilizačné opatrenia uvedené v podkap. 9.2.2, písm. b) a c)
EP 15, EP 16	Ekostabilizačné prvky - navrhované	<ul style="list-style-type: none"> - rešpektovať plošné vymedzenie navrhovaných ekostabilizačných prvkov miestneho významu - výsadba stromov -ako prvkov miestneho systému ekologickej stability územia a izolačná bariéra okolo poľného hnojiska - do územia nezasahovať žiadnou stavebnou činnosťou - rešpektovať ekostabilizačné opatrenia uvedené v podkap. 9.2.2, písm. c)
EP 19	Ekostabilizačné prvky - navrhované	<ul style="list-style-type: none"> - rešpektovať plošné vymedzenie navrhovaných ekostabilizačných prvkov miestneho významu - výsadba krovitej zelene -ako prvkov miestneho systému ekologickej stability územia - do územia nezasahovať žiadnou stavebnou činnosťou - rešpektovať ekostabilizačné opatrenia uvedené v podkap. 9.2.2, písm. c)

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Záväzné regulatívy, ktoré dopĺňajú regulatívy uvedené v kap. C.1 až C.11 tejto záväznej časti
		– rešpektovať ochranné pásma Letiska Martin
GL139, GL140	Genofondová lokalita - existujúca	– rešpektovať vymedzenú plochu genofondovej lokality – nie je prípustný zásah akokoľvek stavebnou alebo inou činnosťou – rešpektovať krajinoekologické opatrenia uvedené v podkap.9.2.1, písm. d)
LE 01	Plochy letiska - existujúce	– rešpektovať vymedzené plochy a objekty letiska – v areáli je prípustné umiestniť objekty vybavenosti súvisiace s rozvojovými zámermi - sklad, hangár, dielňa, servis, ubytovanie prechodného charakteru, športové a oddychové plochy, letecké múzeum, letecká škola ap. – ostatné funkcie sú neprípustné – pri zámere akokoľvek výstavby je potrebné požiadať o stanovisko Dopravný úrad – pri navrhovaní nových objektov je potrebné dodržať max. výšky vzhľadom na ochranné pásma letiska
LS	Lesné pozemky	– rešpektovať vymedzenú funkciu lesov a podmienky využitia lesov – rešpektovať OP lesov – rešpektovať Program starostlivosti o lesy – neprípustná je akokoľvek výstavba – rešpektovať trasy existujúcich lesných ciest
MBc1, MBc2	Miestne biocentrá - navrhované	– rešpektovať plošné vymedzenia navrhovaných biocentier miestneho významu - lesy – do územia nezasahovať žiadnou stavebnou a inou činnosťou – rešpektovať krajinoekologické opatrenia uvedené v podkap. 9.2.1, písm. j1) a j2) – obnovu územia robiť postupnou výmenou starých drevín cez podsadby vhodných nových drevín kombinovanú s prípadnou prirodzenou obnovou, ktorá bude postupným prerieďovaním hornej vrstvy prevedená na následný porast, chrániť staršie stromy, obzvlášť duby a iné pôvodné listnaté stromy
MBk1, Bk2, MBk3, MBk4, MBk5, MBk6, MBk7, MBk8	Miestne biokoridory - navrhované	– rešpektovať navrhované miestne hydričné, terestrické a terestricko - hydričné biokoridory miestneho významu ako prvky územného systému ekologickej stability územia – do územia nezasahovať žiadnou nevhodnou činnosťou, ktorá by mohla spôsobiť poškodenie existujúcich prvkov (brehové porasty, líniová zeleň okolo poľných ciest, ap.) – zachovať oprávnenia, súvisiace s výkonom správy vodných tokov v zmysle platného znenia zákona o vodách – rešpektovať krajinoekologické opatrenia uvedené v podkap. 9.2.1, písm. 31) až j10)
MIP1, MIP2, MIP3, MIP4, MIP5, MIP6, MIP7	Miestne interakčné prvky - navrhované	– rešpektovať plošné vymedzenie navrhovaných interakčných prvkov miestneho významu ako prvkov miestneho systému ekologickej stability územia – do územia nezasahovať žiadnou stavebnou činnosťou – rešpektovať krajinoekologické opatrenia uvedené v podkap. 9.2.1, písm. j11) a j17)
OV 01	Plochy občianskej vybavenosti - existujúce	– hlavná funkcia - občianska vybavenosť – prípustné je bývanie - max.40% územia – ostatné funkcie sú neprípustné – max. zastavanosť územia – 70% – max. výška objektu - 2NP – rešpektovať biokoridor a ochranné pásmo Sklabinského potoka = 6,0 m
OV 02	Plochy občianskej vybavenosti - existujúce - r. k. kostol Sv. Heleny	– hlavná funkcia –občianska vybavenosť – neprípustné sú akokoľvek iné funkcie – rešpektovať areál rímsko-katolíckeho kostola – rešpektovať podmienky ochrany národnej kult. pamiatky – rešpektovať kostol ako dominantu územia
OV 03	Plochy občianskej vybavenosti - existujúce - areál materskej školy	– hlavná funkcia - verejnoprospešná občianska vybavenosť – ostatné funkcie sú neprípustné – max. zastavanosť územia – 50% – v území je prípustné vybudovať ihriská , resp. športoviská pre potreby škôlky – prípustná je nadstavba a prístavba existujúceho objektu materskej školy – max. výška objektu - 2NP

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Záväzné regulatívy, ktoré dopĺňajú regulatívy uvedené v kap. C.1 až C.11 tejto záväznej časti
		<ul style="list-style-type: none"> - odstavné plochy riešiť v rámci vlastného pozemku - areál dotvoriť vhodnou, stanovištnou príslušnou, vysokou aj nízkou, stromovou aj kríkovou vegetáciou
OV 04	Plochy občianskej vybavenosti - existujúce - areál základnej školy	<ul style="list-style-type: none"> - hlavná funkcia verejnoprospešná občianska vybavenosť - základná škola a súvisiace funkcie - ostatné funkcie sú neprípustné - max. zastavanosť územia – 70% - v území je prípustné vybudovať ihriská , resp. športoviská pre potreby školy - prípustná je prístavba existujúceho objektu základnej školy - max. výška objektu - 2NP - odstavné plochy riešiť v rámci vlastného pozemku - areál dotvoriť vhodnou vysokou aj nízkou, stromovou aj kríkovou vegetáciou - v areáli rešpektovať významný solitér zelene - lipu
OV 05	Plochy občianskej vybavenosti - existujúce	<ul style="list-style-type: none"> - hlavná funkcia – občianska vybavenosť 1) verejnoprospešná (centrálny objekt - dom kultúry, obecný úrad, pošta) a 2) komerčná (obchod) - prípustné bývanie majiteľa objektu č.2 (komerčná vybavenosť) v podkroví - iné funkcie sú neprípustné - neprípustné sú hlučné, nehygienické prevádzky a prevádzky náročné na dopravu - max. zastavanosť pozemku 75% - max. podlažnosť - 2NP+podkrovie - neprípustná je nadstavba , resp. dostavba objektu - v rámci vlastného pozemku zabezpečiť odstavné plochy pre motorové vozidlá v zodpovedajúcej kapacite - pri budovaní parkoviska uplatňovať koncept tzv. vegetačného parkoviska - na 4 parkovacie miesta umiestniť 1 strom - zeleň v území zrevitalizovať a doplniť
OV 06	Plochy občianskej vybavenosti - návrh	<ul style="list-style-type: none"> - základná funkcia - občianska vybavenosť - prípustná funkcia - výrobné a nevýrobné služby, sklady, obchody, bývanie majiteľa objektu - neprípustné sú hlučné, nehygienické prevádzky a prevádzky náročné na dopravu - ostatné funkcie sú neprípustné - prípustná je rekonštrukcia a dostavba existujúcich objektov - max. zastavanosť areálu - 70% celkovej plochy pozemkov, vrátane odstavných plôch - min. podiel zelene - 30% celkovej plochy pozemkov - zachovať prístup do areálu hospodárskeho dvora - v rámci územia riešiť parkovacie plochy, parkovacia plochu doplniť vhodnou zeleňou - stromy, 1 strom/ 4 park. miesta
OV 07	Plochy občianskej vybavenosti - hasičská zbrojnica	<ul style="list-style-type: none"> - hlavná funkcia – verejnoprospešná občianska vybavenosť - iné funkcie sú neprípustné
OV 08	Plochy občianskej vybavenosti - existujúce	<ul style="list-style-type: none"> - hlavná funkcia – občianska vybavenosť - iné funkcie sú neprípustné
OV 09	Plochy občianskej vybavenosti - existujúce - Penzión u Martina	<ul style="list-style-type: none"> - hlavná funkcia – občianska vybavenosť - prípustná doplnková funkcia - bývanie majiteľa penziónu - iné funkcie sú neprípustné - neprípustné sú prevádzky s nadmernou produkciou hluku, škodlivín a s kapacitne náročnou dopravou - max. zastavanosť územia 70% - max. výška - 2 NP+ podkrovie - v rámci vlastného pozemku zabezpečiť odstavné plochy pre motorové vozidlá v zodpovedajúcej kapacite - pri budovaní parkoviska uplatňovať koncept tzv. vegetačného parkoviska - na 4 parkovacie miesta umiestniť 1 strom - v území rešpektovať existujúcu komunikáciu - zeleň v území zrevitalizovať

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Záväzné regulatívy, ktoré dopĺňajú regulatívy uvedené v kap. C.1 až C.11 tejto záväznej časti
		–
OV 10	<i>Lokalita bola vylúčená na základe výsledkov prerokovania.</i>	
PK 01	Poľnohospodárska krajina	<ul style="list-style-type: none"> – hlavná funkcia - poľnohospodárska krajina s produkčnými plochami intenzívnej a extenzívnej rastlinnej výroby – rešpektovať prvky, tvoriace prirodzenú krajinnú štruktúru – rešpektovať obmedzenia, vyplývajúce z ochrany prírody a krajiny (genofondové plochy, prvky územného systému ekologickej stability - existujúce a navrhované, RBk, MBk, MBc, MIP, EP) – rešpektovať všetky líniové, bodové a plošné prvky technickej infraštruktúry a ich ochranné pásma (telekomunikačné stožiare, siete VN, trafostanice, OP vodných tokov, ap.) – rešpektovať dopravnú infraštruktúru a jej ochranné pásma (rýchlostná cesta R3 vo výhlade, letisko Martin, cesty III. triedy, ap.) – rešpektovať ekostabilizačné opatrenia uvedené v kap. 9.2.2 tejto záväznej časti – rešpektovať vodozádržné opatrenia - navrhované zasakovacie pásy uvedené v kap. 9.2.2, písm. a) tejto záväznej časti – rešpektovať krajinnoeologické opatrenia uvedené v kap. 9.2.1 tejto záväznej časti – neprípustná je akákoľvek výstavba, okrem zariadení dopravnej a technickej infraštruktúry a ekostabilizačných úprav (zasakovacie pásy) – udržiavať, prípadne obnoviť ekostabilizačné prvky, tvorené nelesnou drevinovou vegetáciou, porasty popri poľných cestách a okolo vodných tokov, na hraniciach medzi honmi – účinne podporovať extenzívne lúčno-pasienkárске využívanie krajiny (najmä kosenie a prepásanie), odstraňovať nálety drevín, ponechávať významné solitéry v krajine – na trávnych porastoch s indikovanými potenciálnymi resp. aktívnymi zosuvmi zachovať, prípadne vysadiť po vrstevnici viacúčelové vegetačné pásy, ktoré majú ekostabilizačnú funkciu – zvyšovať diverzitu agrárnych ekosystémov rozčlenením veľkoblokovej ornej pôdy na mozaiku maloblokových polí, medzí, vetrolamov, stromoradií, drevinnej vegetácie, trvalých trávnych porastov a mokradí – systematicky monitorovať a odstraňovať, nerozširovať nepôvodné a invázne druhy rastlín – zamedziť ďalšej fragmentácii brehových porastov (vypíľovanie, vypaľovanie, presekávanie, zavážanie odpadmi), ktorá podporuje šírenie invázných druhov rastlín v území – rešpektovať trasy existujúcich poľných ciest, existujúcich a navrhovaných cyklistických, peších a multifunkčných rekreačných trás, náučných chodníkov, neuvažovať s miestami na piknik popri nich – rešpektovať vodné toky aj s brehovými porastmi – krajinu obhospodarovať tak, aby sa v území zadržalo čo najviac vody – v území sú evidované odvezené skládky odpadov - potreba sanácie devastovanej plochy
PP 01	Pešie plochy a priestranstvá - navrhované	<ul style="list-style-type: none"> – rešpektovať vymedzenú funkciu - skľudnená komunikácia – v území uprednostňovať prioritu pešieho pohybu – pri dotvorení pešieho priestranstva použiť materiály s vodopriepustným povrchom
PV 01	Poľnohospodárska výroba - poľné hnojisko	<ul style="list-style-type: none"> – udržiavať vo vyhovujúcom technickom stave – minimalizovať nepriaznivé vplyvy na okolité prostredie – v území vytvoriť ekostabilizačný prvok EP 15 , resp. EP 19
PV 02	Poľnohospodárska výroba - poľné hnojisko	<ul style="list-style-type: none"> – udržiavať vo vyhovujúcom technickom stave – minimalizovať nepriaznivé vplyvy na okolité prostredie – v území vytvoriť ekostabilizačný prvok EP 16, EP 17
PV 03	Areál poľnohospodárskej prvovýroby - existujúci	<ul style="list-style-type: none"> – základná funkcia –poľnohospodárska výroba živočíšna – prípustná funkcia - služby súvisiace so základnou funkciou – ostatné funkcie sú neprípustné – zvýšenie kapacity chovu hospodárskych zvierat v areáli hospodárskeho dvora je podmienené hodnotením vplyvov na životné prostredie s preukázaním, že nebudú prekročené platné hygienické limity pre obytné územie – vylúčený je chov hydiny a kožušinových zvierat – v živočíšnej výrobe zavádzať technológie zodpovedajúce hygienicko-ekologickým požiadavkám ochrany životného prostredia – v rámci areálu zabezpečiť odstavné a parkovacie plochy pre motorové vozidlá v zodpovedajúcej kapacite, parkovaciu plochu doplniť vhodnou zeleňou - stromy, 1

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Záväzné regulatívy, ktoré dopĺňajú regulatívy uvedené v kap. C.1 až C.11 tejto záväznej časti
		<ul style="list-style-type: none"> strom/ 4 park. miest - územie zrevitalizovať a dotvoriť vhodnými plochami zelene - min.20% z plochy areálu - rešpektovať biokoridor a ochranné pásmo Sklabinského potoka = 6,0 m - po obvode areálu, v dotyku s obytným územím, vysadiť pás izolačnej zelene
RBk 10	Regionálny biokoridor	<ul style="list-style-type: none"> - rešpektovať existujúci biokoridor regionálneho významu Trebostovo - Záborie - rešpektovať navrhované krajinnoeekologické opatrenia uvedené v kap. 9.2, písm. c) tejto záväznej časti
RU 01	Rekreačné územie - Dolina - existujúce	<ul style="list-style-type: none"> - hlavná funkcia - individuálna chatová a chalupárska rekreácia (ICHR) - ostatné funkcie sú neprípustné - v území rešpektovať existujúcu komunikáciu o min š. dopravného priestoru = 9,0 m - max. výška objektov - 1 NP + podkrovie - max. zastavaná plocha – 100 m² chatu, chalupu - pri dostavbe územia použiť prírodné materiály a stavby výrazovo a materiálovo spríbuzniť - max. zastavanosť pozemku – 30% vrátane spevnených plôch, ale max.250 m² vrátane spevnených plôch - min. plochy zelene - 70% - parkovanie a odstavenie vozidiel riešiť v rámci vlastných pozemkov - koncept tzv. vegetačného parkoviska - rešpektovať regionálny biokoridor RBK10 Trebostovo - Záborie - rešpektovať ochranné pásmo rýchlostnej cesty R3 vo výhľade
SP 01	Športové plochy s vybavenosťou a zeleňou - existujúce	<ul style="list-style-type: none"> - rešpektovať vymedzenú verejnoprospešnú športovú funkciu - ostatné funkcie sú neprípustné - existujúci sociálny objekt zrekonštruovať, možná nadstavba o max. 1 podlažie - v rámci územia riešiť parkovacie plochy, parkovacia plochu doplniť vhodnou zeleňou - stromy, 1 strom/ 4 park. miesta - v území vysadiť stanovištné príslušné druhy stromov, kríkov a rastlín
SP 02	Športové plochy - existujúce	<ul style="list-style-type: none"> - rešpektovať vymedzenú verejnoprospešnú športovú funkciu - ostatné funkcie sú neprípustné
SP 03	<i>Lokalita bola vylúčená na základe výsledkov prerokovania.</i>	
TI	Technická infraštruktúra	<ul style="list-style-type: none"> - rešpektovať vymedzenú plochu
VT	Vodné toky vrátane sprievodnej zelene	<ul style="list-style-type: none"> - rešpektovať všetky vodné toky v území ako hydricko - terestrické biokoridory miestneho významu - nezasahovať do nich žiadnou stavebnou, resp. inou nevhodnou činnosťou - v extraviláne zachovať prírodný charakter vodných tokov a sprievodnú zeleň - rešpektovať ochranné pásmo vodných tokov v území - 6,0 m od brehovej čiary vodohospodársky významného toku Sklabinský potok a 5,0 m od brehovej čiary ostatných vodných tokov v území
ZC 01	Zeleň cintorína + cintorín +dom smútku	<ul style="list-style-type: none"> - rešpektovať vymedzenú funkciu cintorína s domom smútku - rešpektovať pietny charakter miesta - ostatné funkcie sú neprípustné - areál doplniť chodníčkami a lavičkami - v území rešpektovať solitéry zelene v blízkosti kostola - zeleň zrevitalizovať a výsadbu doplniť stanovištné pôvodnými druhmi vegetácie - neprípustný je výrub stromov; výrub povoľovať, len v odôvodnenom prípade (zlý zdravotný stav dreviny - ohrozenie zdravia obyvateľov alebo hrozba vzniku škody na majetku) - parkovacie plochy zabezpečiť v rámci pozemku - parkovacia plochu doplniť vhodnou zeleňou - stromy, 1 strom/ 4 park. miesta
ZS 01	Zeleň sídelná, izolačná a sprievodná - existujúca	<ul style="list-style-type: none"> - rešpektovať existujúcu vzrastlú zeleň okolo kostola Sv. Heleny ako prvok zelenej infraštruktúry sídla - zeleň zrevitalizovať a výsadbu doplniť stanovištné pôvodnými druhmi vegetácie - neprípustný je výrub stromov; výrub povoľovať, len v odôvodnenom prípade (zlý zdravotný stav dreviny - ohrozenie zdravia obyvateľov alebo hrozba vzniku škody na majetku)
		<ul style="list-style-type: none"> - rešpektovať vymedzenú funkciu

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Záväzné regulatívy, ktoré dopĺňajú regulatívy uvedené v kap. C.1 až C.11 tejto záväznej časti
ZS 02	Zeleň sídelná, izolačná a sprievodná - Sklabinský potok	<ul style="list-style-type: none"> - ostatné funkcie sú neprípustné - prípustné je umiestniť prvky drobnej architektúry - lavička, ap. - zeleň zrevitalizovať a výsadbu doplniť stanovištne pôvodnými druhmi vegetácie - rešpektovať navrhovanú pešiu trasu okolo Sklabinského potoka - rešpektovať biokoridor a ochranné pásmo Sklabinského potoka = 6,0 m
ZS 03	Zeleň sídelná - pri hospodárskom dvore	<ul style="list-style-type: none"> - základná funkcia - izolačná zeleň medzi PV 03 a BI 06 a sídelná zeleň obytného súboru BI06 - doplnková funkcia - šport, rekreácia - ostatné funkcie sú neprípustné - v zeleni medzi PV 03 a BI 06 umiestniť účelovú komunikáciu na prechod do poľnohospodárskej krajiny; prípustné je umiestnenie športovísk a rekreačného chodníka - v sídelnej zeleni obytného súboru BI06 je prípustné umiestniť peší chodník - prípustné je umiestniť prvky drobnej architektúry - lavička, altánok, detské ihrisko, ap. - vysadiť hustú zmiešanú, stromovitú a krovitú vegetáciu
ZS 04	Zeleň sídelná, izolačná a sprievodná - potok Kalník	<ul style="list-style-type: none"> - rešpektovať vymedzenú funkciu - ostatné funkcie sú neprípustné - zeleň zrevitalizovať a výsadbu doplniť stanovištne pôvodnými druhmi vegetácie - rešpektovať biokoridor a ochranné pásmo potoka Kalník = 5,0 m
ZS 05	Zeleň sídelná, izolačná a sprievodná - existujúca	<ul style="list-style-type: none"> - rešpektovať vymedzenú funkciu zelene popri ceste III/2145 - plochy popri cestách, ktoré sa nedajú využiť ako verejná zeleň - ostatné funkcie sú neprípustné - zeleň zrevitalizovať a výsadbu doplniť stanovištne pôvodnými druhmi vegetácie
ZS 06	Zeleň sídelná, izolačná a sprievodná - navrhovaná	<ul style="list-style-type: none"> - rešpektovať vymedzenú funkciu - ostatné funkcie sú neprípustné
ZU 01	Zmiešané územie s občianskou vybavenosťou a bývaním - na pozemkoch s pôvodnou parceláciou -navrhované	<ul style="list-style-type: none"> - rešpektovať postupnú transformáciu územia na ťažiskový priestor časti obce - základná funkcia - občianska vybavenosť a bývanie - v samostatných objektoch, resp. v objektoch občianskej vybavenosti s možnosťou bývania - bývanie individuálneho charakteru - ostatné funkcie sú neprípustné - pri novostavbách a zmenách stavieb rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (stavebná a uličná čiara, výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), uprednostniť drobnú mierku stavieb a tvaroslovie regiónu - pri novostavbách a prestavbách zosúladiť vzhľad objektov tak, aby vytvárali centrotvornú architektúru pri rešpektovaní mierky územia - odstavenie a garážovanie vozidiel riešiť na vlastnom pozemku - max. zastavanosť pozemku – 60%, vrátane spevnených plôch a doplnkových stavieb - max. výška stavieb - 2 NP - nepripustiť prevádzky hlučné, nehygienické a náročné na dopravu a parkovanie - v území rešpektovať existujúce miestne komunikácie, ako aj dopravné napojenia do areálu poľnohospodárskeho družstva (PV 03) - v území vybudovať chodník pre peších od kostola Sv. Heleny (OV 02) po ihrisko (SP 01)
ZU 02	Zmiešané územie s občianskou vybavenosťou a hromadným bývaním - navrhované	<ul style="list-style-type: none"> - základná funkcia - bývanie v bytových domoch a základná občianska vybavenosť - doplnková funkcia - šport, oddych - ostatné funkcie sú neprípustné - prípustné je realizovať samostatné objekty občianskej vybavenosti alebo občiansku vybavenosť umiestniť v parteri bytových domov - max. zastavanosť 50% územia vrátane spevnených plôch, športovísk ap. - max. podlažnosť - 3 NP + 1 ustúpené podlažie - prestrešenie objektov realizovať s plochou strechou, príp. vegetačnou strechou - min. plocha zelene 7 m² na 1 obyvateľa bytového domu - v rámci územia riešiť parkovacie plochy, parkovacie plochy doplniť vhodnou zeleňou - stromy, 1 strom/ 4 park. miesta - pozemky je neprípustné oplotiť

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Závazné regulatívy, ktoré dopĺňajú regulatívy uvedené v kap. C.1 až C.11 tejto záväznej časti
ZV 01 = EP 18	Zeleň verejná - navrhovaná - pri cintoríne	<ul style="list-style-type: none"> - rešpektovať vymedzenú plochu verejnoprospešnej verejnej zelene - ostatné funkcie sú neprípustné - neprípustné je umiestnenie akýchkoľvek stavieb, okrem detských ihrísk a oddychových plôch, prvkov technickej vybavenosti - chodníčky, verejné osvetlenie, ap. a prvkov drobnej architektúry - lavička, altánok, ap. max.30 %územia - v blízkosti PP 01 je prípustné vybudovať parkovacie plochy pre návštevníkov cintorína s vodepriepustným povrchom - prípustné je umiestniť identifikačný bod, symbol obce, symbolický objekt, ktorý nesmie svojim hmotovým stvárnením narušovať dominantu územia - kostol Sv. Heleny - plochu doplniť stanovištné miestne príslušnými druhmi vzrastlej zelene (stromy, kríky), ktorou je potrebné oddeliť územie aj od komunikácie III. triedy
ZV 02	Zeleň verejná - navrhovaná - pri poľnohospodárskom dvore	<ul style="list-style-type: none"> - rešpektovať vymedzenú plochu verejnoprospešnej verejnej zelene - ostatné funkcie sú neprípustné - neprípustné je umiestnenie akýchkoľvek stavieb, okrem detských ihrísk a oddychových plôch, prvkov technickej vybavenosti - chodník, verejné osvetlenie, ap. a prvkov drobnej architektúry - lavička, altánok, ap. max.30 %územia - plochu doplniť stanovištné pôvodnými druhmi drevín (stromy, kríky) - rešpektovať biokoridor a OP Sklabinského potoka = 6,0 m - nazasahovať do neho žiadnou činnosťou - územie prepojiť s obytným územím BI 01 a BI 06 peším chodníkom popri Sklabinskom potoku, s obytným územím BI 02 lávkou pre peších cez potok
ZV 03	Zeleň verejná - navrhovaná	<ul style="list-style-type: none"> - základná funkcia - verejnoprospešná verejná zeleň - doplnková funkcia - drobná základná občianska vybavenosť - ostatné funkcie sú neprípustné - prípustné je umiestniť malé objekty občianskej vybavenosti a služieb, max 1 podlažné, s max . plošnou výmerou 50 m²/objekt - prípustné je umiestniť detské ihriská a oddychové plochy a prvky technickej vybavenosti - chodník, verejné osvetlenie, ap. a prvky drobnej architektúry - lavička, altánok, ap. max. zastavanosť 20 % územia - plochu doplniť stanovištné pôvodnými druhmi drevín (stromy, kríky) - rešpektovať Sklabinský potok a jeho biokoridor a OP = 6,0 m - nezasahovať do neho žiadnou činnosťou - rešpektovať navrhované ekostabilizačné prvky a siete TI - územie prepojiť s obytným územím BI 06 lávkou pre peších cez potok
ZV 04	Zeleň verejná - navrhovaná	<ul style="list-style-type: none"> - rešpektovať vymedzenú plochu verejnoprospešnej verejnej zelene - ostatné funkcie sú neprípustné - neprípustné je umiestnenie akýchkoľvek stavieb, okrem detských ihrísk a oddychových plôch, prvkov technickej vybavenosti - chodníčky, verejné osvetlenie, ap. a prvkov drobnej architektúry - lavička, altánok, ap. max.30 %územia - časť územia sa nachádza v OP 22 kV vedenia VN, ktoré je potrebné rešpektovať - plochu doplniť stanovištné pôvodnými druhmi drevín (stromy, kríky)
ZV 05	<i>Lokalita bola vylúčená na základe výsledkov prerokovania.</i>	

Definícia pojmov:➤ **stavebná čiara**

je čiara, ktorá určuje hranicu umiestnenia objektu vo väzbe na verejný priestor, určuje min. vzdialenosť prednej hrany stavby od hrany komunikácie, je záväzná pre umiestnenie stavieb na pozemku

➤ **min. podiel zelene**

predstavuje pomer medzi započítateľnými plochami zelene (zeleň na rastlom teréne, zeleň nad podzemnými stavbami, zeleň na strechách nadzemných stavieb) a celkovou plochou pozemku; do výmery zelene môže byť v prípade bytových budov a budov pre občianske vybavenie, resp. výrobné prevádzky, zarátaná aj plocha vegetačnej strechy, vegetačnej fasády a vegetačných zatravnovacích tvárnic, a to nasledovne:

- 1) započítateľná plocha vegetačnej strechy = 2/3 jej skutočnej plochy,
- 2) započítateľná plocha ucelenej zelenej vegetačnej fasády = 1/2 jej skutočnej plochy
- 3) započítateľná plocha zatravnovacej vegetačnej tvárnice = 1/2 jej skutočnej plochy

➤ **hranica komunikácie**

cestný pozemok tvorí teleso ciest a miestnych komunikácií a cestné pomocné pozemky; teleso ciest a miestnych komunikácií je ohraničené (hranica komunikácie) zvýšenou obrubou chodníkov, prípadne zelených pásov, vonkajšími hranami cestných alebo záchytných priekop a rigolov, svahov cestných násypov a zárezov alebo vonkajšími hranami päty oporných múrov alebo vonkajšími hranami koruny obkladových a zárubných múrov, prípadne vonkajšími hranami zárezov nad týmito múrmi - na účely územného plánu sa rozumie komunikáciou, resp. cestou, komunikácia, resp. cesta so šírkovými parametrami určenými v návrhu územného plánu

➤ **schématická zástavba**

urbanistický spôsob schématického radenia v podstate identických budov pozdĺž komunikácie

➤ zastavaná plocha

za plochu zastavanú budovami (stavebnými objektmi) sa považuje pôdorysný priemet všetkých častí budovy, vymedzený vonkajším obvodom zvislých konštrukcií uvažovanej budovy, nachádzajúcich sa nad úrovňou upraveného terénu do vodorovnej roviny - do zastavanej plochy sa nepočíta pôdorysný priemet markízy, balkónov, presah strechy (pokiaľ nie je na nosnom stĺpe), nekrytých terás.

3. ZÁSADY A REGULATÍVY PRE UMIESTNENIE BÝVANIA A REKREÁCIE

3.1 Bývanie

- a) obytné územie zahŕňa existujúce a navrhované plochy bývania, vrátane občianskej vybavenosti, zelene, komunikácií a technickej infraštruktúry, zabezpečujúcej jeho obsluhu,
- b) existujúce plochy bývania využívať na základnú funkciu obytnú a doplnkovú funkciu občianskej vybavenosti a oddychu, v rozsahu neobmedzujúcom hlavnú funkciu, služby je možné umiestniť len také, ktoré svojimi vplyvmi neohrozia zdravé bývanie a pohodu bývania,
- c) v rámci obytného územia sa pripúšťa umiestňovanie neprevládajúcej doplnkovej občianskej vybavenosti, nevýrobných služieb, rekreačných a športových plôch a objektov, pri dodržaní podmienok príslušnej legislatívy, vrátane noriem a predpisov, či hygienického obmedzovania okolitej výstavby,
- d) novonavrhovanú obytnú výstavbu umiestňovať na plochách navrhovaných v územnom pláne obce, s uprednostnením umiestnenia v zastavanom území obce, ktoré je určené hranicou k 01.01.1990,
- e) v rámci jednotlivých parciel rodinných domov sa pripúšťa výstavba doplnkových stavieb (hospodárske, technické, obslužné, rekreačné, ap.), ktoré je neprípustné umiestniť na stavebnú čiaru,
- f) v nových lokalitách - max. výška oplotenia pozemkov smerom k ulici =1,4 m, oplotenie realizovať zo priehľadných materiálov,
- g) v existujúcich obytných územiach výšku oplotenia od ulice prispôbiť existujúcim oploteniam na susedných pozemkoch,
- h) pri umiestňovaní jednotlivých stavieb rešpektovať všeobecne platné požiadavky na ochranu pred hlukom, vibráciami, prašnosťou, emisiami, pachovými zložkami, fugitívnymi emisiami....tak, aby ich umiestňovanie bolo vždy v súlade s platnými požiadavkami na životné prostredie, kvalitu a pohodu bývania v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva,
- i) v rámci obytného územia sa pripúšťa chov drobných hospodárskych zvierat a spoločenských zvierat pri dodržaní hygienických podmienok a všeobecne platných noriem, v obvyklom množstve, aby nedochádzalo k zdroju k vytváraniu zdroja hygienického znečistenia a obmedzeniu funkcie bývania na okolitých pozemkoch,
- j) v obytnom území nie je prípustný veľkochov hospodárskych zvierat a je vylúčený chov kožušinových zvierat, okrem mačiek a králikov,
- k) v obytnom území je neprípustné umiestňovať výrobné a iné prevádzky, služby a funkcie, ktoré budú mať negatívny vplyv na kvalitu bývania a zaťažovali by územia, najmä aktivitami produkujúcimi nadmerný hluk, zápach, prašnosť a ktoré by si vyžadovali pravidelnú alebo aj občasnú dopravnú obsluhu územia vozidlami s hmotnosťou nad 12,0 t (kategória N2) alebo funkcie, spôsobujúce estetické závady v území; služby v obytnom území umiestňovať zásadne len tie, ktoré majú charakter osobných služieb, ktoré svojimi vplyvmi v žiadnom prípade neohrozia zdravé bývanie a pohodu bývania,
- l) v území zabezpečiť podmienky na upevňovanie zdravia zriadením zelene, výstavbou zariadení na pohybovú aktivitu, rekreáciu a oddych,
- m) v navrhovaných obytných plochách - min. veľkosť pozemku na 1 rodinný dom – 600 m² na izolované rodinné domy, na skupinové formy rodinných domov (radové, átriové domy, dvojdomy) - min výmera 300 m².

3.2 Rekreácia a šport

- a) zachovať rekreačné územie v časti Dolina,
- b) dobudovať športovú vybavenosť v areáli základnej školy (napr. multifunkčné ihrisko),
- c) v lokalite z južnej strany areálu cintorína vybudovať oddychovú plochu v zeleni,
- d) vybudovať rekreačný chodník, resp. chodník zdravia okolo Sklabinského potoka smerom do Tomčian,
- e) rešpektovať plochy existujúcej a navrhovanej verejnej zelene s príslušnou technickou vybavenosťou,
- f) rešpektovať plochy ZV 02 pre navrhovaný oddychový park,
- g) v časti poľnohospodárskej krajiny, na ploche lúk a pasienkov vytvoriť nenáročné multifunkčné vychádzkové trasy (beh, bežecké lyžovanie, cyklistika, peší pohyb, ap.), prepojených do susedných k. ú., s možnosťou umiestnenia oddychových miest, využiť existujúce poľné cesty, nenarušiť existujúce chránené lokality a biotopy,
- h) pre zvýšenie atraktivity rekreačného potenciálu územia navrhujeme plochy, navrhované v rámci územia na rekreačné a oddychové aktivity obyvateľov rôznych vekových kategórií (extenzívne aj intenzívne) ako aj rekreačnú zeleň s oddychovými zákutiami, zapojiť do siete zelenej infraštruktúry voľnej krajiny.

4. ZÁSADY A ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY UMIESTNENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA

- a) zachovať súčasné plochy zariadení občianskej vybavenosti a naďalej ich v čo najväčšej možnej miere využívať na pôvodnú funkciu,
- b) v rámci ťažiskového priestoru obce, v rámci funkčne zmiešaného územia, postupne umiestňovať centrotvornú vybavenosť, rešpektovať mierku okolitého prostredia a výškovú zonáciu,

- c) prípustné je umiestnenie zariadení občianskej vybavenosti a služieb aj v rámci obytnej štruktúry ako zmenu využitia existujúcich objektov na bývanie, resp. novostavby,
- d) zariadenia sociálnych služieb je prípustné umiestniť v rámci plôch, určených pre občiansku vybavenosť a bývanie,
- e) charakter objektov občianskej vybavenosti zamerať na potreby obyvateľov obce, ako aj na rozvoj cestovného ruchu,
- f) pri umiestnení vybavenosti v obytnom rešpektovať výškové zónovanie a mierku okolitého prostredia,
- g) parkovacie plochy pre motorové vozidlá riešiť v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch zariadení občianskej vybavenosti,
- h) pri umiestnení objektov občianskej vybavenosti akceptovať podmienku nenarušenia pohody a kvality bývania v dotykovom obytnom území, napr. zásobovaním či samotnou prevádzkou,
- i) v prípade umiestnenia aj funkcie drobnej občianskej vybavenosti v obytnom území akceptovať podmienku umiestnenia len prevádzok služieb nevýrobného charakteru a ťakých funkcií, ktoré nebudú mať negatívny vplyv na pohodu a kvalitu bývania a ktoré nebudú zdrojom akýchkoľvek škodlivých faktorov pracovného a životného prostredia,
- j) objekt materskej školy rozšíriť (nadstavba, prístavba) na predpokladaný nárast obyvateľstva v návrhovom období,
- k) objekt základnej školy rozšíriť (nadstavba) na predpokladaný nárast obyvateľstva v návrhovom období,
- l) doplniť vybavenosť a služby súvisiace s rozvojom cestovného ruchu na úrovni miestnej ako aj regionálnej.

5. ZÁSADY A ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY UMIESTNENIA VÝROBY

- a) v rámci územia obce rešpektovať a zachovať areál poľnohospodárskej prvovýroby,
- b) nezvyšovať kapacity chovu, vzhľadom na blízke obytné územie,
- c) v obci nie je prípustné zriadiť žiadne závadné výrobné a iné prevádzky, služby a funkcie, ktoré budú mať negatívny vplyv na kvalitu bývania a na rekreačné využívanie územia, najmä aktivitami produkujúcimi nadmerný hluk, zápach, prašnosť a ktoré by si vyžadovali pravidelnú alebo aj občasnú dopravnú obsluhu ťažkou nákladnou dopravou alebo funkcie spôsobujúce estetické závady v území,
- d) z hľadiska požiadaviek platnej legislatívy v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva je nutné posúdiť každý možný vplyv na verejné zdravie vrátane akéhokoľvek chovu hospodárskych zvierat v súlade s platnou legislatívou v oblasti ochrany, podpory a rozvoji verejného zdravia,
- e) v prípadoch, kedy môže dôjsť k negatívnemu ovplyvneniu a ovplyvňovaniu verejného zdravia, bude možné rozhodnúť o umiestnení konkrétnych stavieb, prevádzok a jednotlivých činností v území až po vykonaní hodnotenia vplyvov na verejné zdravie a následne po kladnom posúdení príslušným orgánom verejného zdravotníctva podľa platnej legislatívy,
- f) existujúce výrobné územia odčleniť od obytného územia vhodnou izolačnou zeleňou, , resp. protihlukovou vertikálnou clonou s vegetačným porastom.
- g) rešpektovať platný zákon o veterinárnej starostlivosti.

6. ZÁSADY A ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY PRE UMIESTNENIE VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

6.1 Dopravné vybavenie územia - všeobecné regulatívy

- a) dodržať navrhovanú kostru dopravného riešenia v súlade s ÚPN-O Dražkovce, výkres č.4 Výkres verejného dopravného vybavenia územia,
- b) rešpektovať existujúcu dopravnú infraštruktúru a jej ochranné pásma,
- c) rešpektovať platný zákon o pozemných komunikáciách a príslušné platné STN,
- d) chrániť územie pre navrhované automobilové, pešie, cyklistické komunikácie,
- e) pri rekonštrukcii cesty III. triedy rezervovať priestor pre realizáciu súběžných cyklistických trás,
- f) pri výstavbe nových objektov (nová individuálna bytová výstavba, občianska vybavenosť, výroba ...), treba na ich pozemkoch vyhradiť dostatočný počet parkovacích miest pre motorové vozidlá v zmysle platnej STN, aby nedochádzalo k odstavovaniu vozidiel na ceste a tým sťažovaniu letnej a zimnej údržby ciest,
- g) dopravné napojenia, navrhované cestné komunikácie, statickú dopravu (pri všetkých navrhovaných objektoch), cyklistické trasy a pešie trasy je potrebné riešiť v súlade s aktuálne platnými technickými predpismi a STN,
- h) pri riešení vjazdov k objektom nesmie byť narušený odvodňovací systém cesty,
- i) rešpektovať účelové komunikácie a zachovať prístupy do poľnohospodárskej krajiny.

6.2 Cestná automobilová doprava

- a) rešpektovať nadradené verejnoprospešné stavby z Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja bod 2. Dopravné stavby:
2.1 stavby cestnej dopravy :
2.1.3 rýchlostná cesta R3 v kompletnej trase, križovatky a privádzače,
- b) v zastavanom území obce, ktoré je vymedzené platným územným plánom obce, rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v zmysle platných STN,
- c) mimo zastavaného územia obce, ktoré je vymedzené platným územným plánom obce, rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy s jej ochranným pásmom, v zmysle platných STN,
- d) pri riešení všetkých navrhovaných komunikácií, vrátane účelových je potrebné v území rešpektovať navrhované kategórie, miestne komunikácie navrhovať v súlade s príslušnou platnou STN,
- e) rešpektovať navrhovanú komunikačnú sieť funkčnej triedy C3,
- f) vybudovať novú obslužnú komunikáciu do obytného územia BI06 Za dedinou na SZ okraji súčasného z. ú., ktorá bude napojená na cestu III. triedy III/2145, so šírkou dopravného priestoru min. = 9,0 m,
- g) vybudovať novú obslužnú komunikáciu do obytného územia Bôry, ktoré sa nachádza v k. ú. Dolný Kalník a ktorá bude napojená na cestu III. triedy III/2145 vjazdom situovaným v navrhovanom obytnom území BI 07, so šírkou dopravného priestoru min. = 9,0 m,
- h) vybudovať nový mostný objekt pre automobilovú dopravu cez Sklabinský potok do obytného územia BI06 Za dedinou, s ohľadom na platnú legislatívu, nad hladinu Q_{100} a podmienky určené správcom vodného toku,
- i) rešpektovať existujúce a vybudovať nové obslužné komunikácie v navrhovaných rozvojových lokalitách v súlade s navrhovanou koncepciou.

6.3 Hromadná doprava

- a) rešpektovať polohu súčasných a navrhovaných zastávok hromadnej dopravy,
- b) zastávky vybaviť čakacím priestorom pre cestujúcich s bezbariérovou úpravou a prvkami pre imobilných a nevidiacich,
- c) vybudovať samostatné zastavovacie pruhy, resp. niky pre autobusy tam, kde to šírkové parametre dovoľia.

6.4 Civilné letectvo

- a) rešpektovať OP letiska Martin, určených rozhodnutím Leteckého úradu Slovenskej republiky zn. 311/79/99 zo dňa 11.05.1999, z ktorých vyplývajú nasledovné obmedzenia:
- a1) výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod., ktoré je stanovené:
- a1.1) ochranným pásmom prechodových plôch s obmedzujúcou výškou v rozmedzí nadmorských výšok cca 416,90 – 460,00 m n. m. Bpv, pričom obmedzujúca výška stúpa v skole 1:7 /14,3%/ v smere od letiska,
- a1.2) ochranným pásmom vodorovnej roviny s výškovým obmedzením 460,00 m n. m. Bpv,
- a1.3) ochranným pásmom vzletových a približovacích priestorov s obmedzujúcou výškou v rozmedzí nadmorských výšok cca 419,42 – 499,06 m n. m. Bpv, pričom obmedzujúca výška stúpa v sklone 1:40 /2,5%/ v smere od letiska,
- a1.4) ochranným pásmom kužeľovej plochy s obmedzujúcou výškou v rozmedzí nadmorských výšok cca 460,00 – 487,63 m n. m. Bpv, pričom obmedzujúca výška stúpa v skole 1:25 /4%/ v smere od letiska,
- a2) ďalšie obmedzenia sú stanovené:
- a2.1) ochranným pásmom zo zákazom stavieb a to:
- a2.1.1) ochranné pásmo prevádzkových plôch letiska – v tomto ochrannom pásme je zakázané:
- trvalo alebo dočasne zriaďovať akékoľvek stavby (budovy, ploty, komíny, stožiare, nadzemné vedenie VN a VVN a pod.),
  - zvyšovať alebo znižovať terén tak, aby sa tým nenarušila plynulosť terénu,
  - vysádzať stromy, kry alebo iné výškové porasty,
  - trvalo alebo dočasne umiestňovať vozidlá, hospodárske alebo stavebné stroje a iné zariadenia,
- a2.1.2) ochranným pásmom záujmového územia letiska - je stanovené ako plocha výhľadovo využiteľná na výstavbu letiskových objektov a zariadení,
- a2.2) ochranným pásmom s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN - vedenie je potrebné riešiť podzemným káblom,
- a2.3) ochranným pásmom proti nebezpečným a klamlivým svetlám - povrchová úprava objektov a zariadení musí byť riešená materiálmi s nereflexnou úpravou; externé osvetlenie objektov, spevnených plôch a komunikácií reklamných zariadení a pod. musí byť riešené svietidlami, ktorých svetelný lúč je nasmerovaný priamo na osvetľovanú plochu a nemôže spôsobiť

- oslepenie posádky lietadiel, resp. odpúťanie ich pozornosti; zákaz použitia silných svetelných zdrojov a zariadení na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia (laser) takým spôsobom, že by mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky,
- a2.4) vonkajším ornitologickým ochranným pásmom - vylúčenie vykonávania činností a zriaďovania stavieb a prevádzok, ktoré by mohli zvýšiť výskyt vtáctva v okolí letiska; obmedzenie zriaďovania poľnohospodárskych stavieb, napr. hydínární, kravínov, bažantníc, stredísk zberu a spracovania biologického odpadu, vodných plôch a ďalších stavieb s možnosťou vzniku nadmerného výskytu vtáctva,
- a2.5) vnútorným ornitologickým pásmom - vylúčenie vykonávania činností a zriaďovania stavieb a prevádzok, ktoré by mohli zvýšiť výskyt vtáctva v okolí letiska; obmedzenie zriaďovania, zákaz zriaďovať skládky, stohy, siláže; režim obrábania pôdy musia užívatelia pozemkov dohodnúť s prevádzkovateľom letiska.
- b) v zmysle leteckého zákona je Dopravný úrad dotknutým orgánom v povoľovacom procese stavieb letísk, osobitných letísk, heliportov a stavieb pre letecké pozemné zariadenia a ďalej uvedených stavieb a využitia územia, pre ktoré sa vyžaduje súhlas Dopravného úradu. Súhlas na zhotovenie, umiestnenie alebo užívanie stavby, zariadenia nestavebnej povahy alebo vykonávanie činností alebo využívanie územia, ktoré by svojimi vlastnosťami mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, sa vyžaduje, ak:
- b1) by svojou výškou, prevádzkou alebo použitím stavebných a iných mechanizmov mohli narušiť alebo narušia obmedzenia určené ochrannými pásmami Letiska Martin,
- b2) sa ich najvyšší bod nachádza vo výške 40 m a viac nad terénom,
- b3) môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov alebo leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia veľmi vysokého napätia 110 kV a viac, veterné turbíny, energetické zariadenia alebo vysielacie stanice,
- b4) môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá alebo silné svetelné zdroje, veterné turbíny a nadzemné elektrické vedenia s napätím viac ako 1 000 V vedúce ponad údolia alebo v blízkosti diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy,
- b5) sú umiestnené alebo vykonávané do vzdialenosti 13 km od vzťažného bodu verejného letiska určeného na prevádzku prúdových lietadiel, a mohli by zvýšiť aktivitu voľne žijúcich živočíchov, ktorá by mohla byť nebezpečná pre prevádzku takýchto lietadiel,
- c) vzhľadom na fakt, že sa jednotlivé ochranné pásma prelínajú, záväznou výškou pre konkrétny priestor je výška stanovená ochranným pásmom s nižšou hodnotou - nad tieto výšky je zakázané umiestňovať akékoľvek stavby a zariadenia bez súhlasu Dopravného úradu.

6.5 Statická doprava

- a) plochy pre statickú dopravu navrhovať pri objektoch občianskej vybavenosti, pri plochách športovísk a vo výrobných plochách v rámci vlastných pozemkov objektov; počet parkovacích miest navrhovať v súlade s platnou STN, v rámci plôch zabezpečiť parkovacie plochy aj pre bicykle,
- b) odstavenie a parkovanie vozidla zabezpečiť na vlastných pozemkoch rodinných a bytových domov, zmiešaných územiach a územiach výroby, v rámci celého existujúceho a navrhovaného územia,
- c) v rámci celého k. ú. obce pri budovaní nových parkovacích plôch a odstavných stání budovať ich v súlade so súčasnými ekologickými trendmi a stratégiami, vzhľadom na zmenu klímy:
- c1) spevnené plochy (parkoviská) realizovať s priepustnými povrchmi,
- c2) na každé 4 parkovacie miesta umiestniť 1 strom,
- d) parkovacie plochy vybudovať:
- d1) pri materskej škole,
- d2) pri základnej škole,
- d3) pri objektoch občianskej vybavenosti.

6.6 Pešia a cyklistická doprava

- a) rešpektovať uznesenie vlády SR o Národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR,
- b) rešpektovať Cyklostratégiu ŽSK – „Budovanie cyklotrás na území Žilinského samosprávneho kraja“,
- c) rešpektovať existujúcu a navrhovanú vzájomne prepojenú sieť cyklistickej a pešej dopravy, ktorá zabezpečí možnosť plynulého a bezpečného pohybu chodcov a cyklistov,
- d) v rámci celého k. ú. obce pri budovaní cyklistických chodníkov pri ich budovaní uprednostniť priepustné povrchy,
- e) projektovú dokumentáciu cyklistickej infraštruktúry riešiť podľa platných Technických podmienok,
- f) v obytných súboroch, na parkoviskách pri verejných inštitúciách, pri objektoch občianskeho vybavenia, dopravných zariadeniach, športových zariadeniach, zariadeniach výroby zriaďovať zariadenia na odstavovanie a parkovanie bicyklov s ochranou pre bicykle, v súlade s platnou STN,
- g) na parkoviskách pri verejných inštitúciách, kultúry, športu a služieb vytvárať parkovacie miesta s ochranou pre bicykle, v súlade s platnou STN,

- h) cyklistické trasy, ak je to možné, umiestňovať mimo telies ciest III. triedy,
- i) vytvoriť sieť služieb pre cyklistov a systém vybavenosti na cyklistických trasách (oddychové miesta, infraštruktúra, informačné tabule..),
- j) bezpečnosť pohybu chodcov riešiť budovaním chodníkov (min. jednostranných); v novonavrhovaných obytných zónach väčšieho rozsahu zriadiť minimálne jednostranné pešie chodníky o min. šírke 2,0 m,
- k) pri navrhovaní a úpravách chodníkov, ciest pre chodcov, nadchodov, podchodov, schodísk, parkovísk, odstavňích plôch, nástupíšť a prechodov pre chodcov rešpektovať požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, uvedené v príslušných platných právnych predpisoch,
- l) vybudovať:
  - l1) jednostranný chodník - popri celej ceste III/2145 od penziónu u Martina po napojenie do obytnej zóny na hranici s k. ú. Dolný Kalník,
  - l2) jednostranný chodník - od futbalového ihriska ku kostolu,
- m) vybudovať, resp. vyznačiť multifunkčné trasy (greenways):
  - m1) popri Sklabinskom potoku do Tomčian,
  - m2) do Žabokriek cez Dolinu,
  - m3) do Turčianskej Štiavničky cez starú Bôrovú.
- n) vybudovať novú lávku pre peších cez Sklabinský potok do navrhovaného obytného územia BI06 Za dedinou.

6.7 Ochrana vodohospodárskych záujmov vzhľadom na dopravnú infraštruktúru

- a) za účelom ochrany vodohospodárskych záujmov a v záujme zamedzenia vzniku migračných bariér, škôd a porúch na vodných tokoch, ako i zabezpečenie riadnej údržby vodných tokov je potrebné nové dopravné a technické riešenie územia, miestne komunikácie, resp. dopravné vybavenie akéhokoľvek druhu navrhovať:
  - a1) ako jednotnú zbernú komunikáciu pre ucelenú oblasť, ktorá v prípade vhodných technických podmienok môže byť v súbehu s vodným tokom a následným iba jedným spoločným križovaním vodného toku, umiestneným vo vhodnom profile vodného toku,
  - a2) ako dopravné a technické riešenie, ktoré bude prednostne využívať už vybudované mostné objekty,
  - a3) križovanie s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s príslušnými STN (v súčasnosti STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi " a v súlade s STN 73 6201 „Projektovanie mostných objektov"),
  - a4) za účelom optimalizácie a regulácie nových mostných objektov križujúcich vodné toky, návrh umiestnenia je potrebné ešte pred zahájením spracovania dokumentácie odsúhlasiť so správcom vodného toku.

7. ZÁSADY A ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

7.1 Technické vybavenie územia - všeobecné regulatívy

- a) dodržať koncepciu navrhovaného riešenia v súlade s ÚPN-O Dražkovce - výkres č.5 Výkres verejného technického vybavenia územia,
- b) rešpektovať trasy existujúcich sietí technickej infraštruktúry vyššieho významu,
- c) územne chrániť koridory a plochy existujúcich a navrhovaných trás a zariadení inžinierskych sietí vrátane ich ochranného pásma (trasy vodovodov, kanalizácie, elektrických a telekomunikačných vedení, plynovodov, plochy trafostaníc, čerpacích staníc odpadových vôd, prečerpávacích staníc pitnej vody a pod.),
- d) stavby a činnosti, vykonávané v ochrannom pásme vonkajších elektrických vedení, resp. v jeho blízkosti sú podmienené súhlasným stanoviskom správcu sietí, v zmysle platného zákona o energetike v znení neskorších predpisov,
- e) v zastavanom území obce v maximálnej miere prevádzať kabelizáciu jestvujúcich vzdušných VN a NN vedení uložením do zeme,
- f) pri zariadeniach a sieťach technickej infraštruktúry uplatňovať minimálne ochranné pásma vyplývajúce z príslušných právnych predpisov; verejné siete, vrátane ochranného pásma, musia byť prístupné ich prevádzkovateľovi,
- g) trasy sietí technickej infraštruktúry prioritne viesť v plochách zelene, tak, aby bola v plochách zelene uprednostnená funkcia zelene,
- h) pri výstavbe inžinierskych sietí, tieto viesť mimo cestný pozemok; v prípade, že toto nie je možné je potrebné preukázať nutnosť ich uloženia v telese cesty; vo výnimočných prípadoch, ak bude nutné umiestniť siete do spevnenej časti komunikácie, je potrebné zrealizovať konečnú povrchovú úpravu na celom dotknutom úseku, min. však v šírke jedného jazdného pruhu komunikácie, kde sa uskutoční zásah do krytu,

- i) v prípade zásahu do telesa cesty III. triedy, resp. do cestného pomocného pozemku, projektovú dokumentáciu (pre územné rozhodnutie, stavebné povolenie) predložiť na vyjadrenie správcovi cesty III. triedy,
- j) všetky križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené v súlade s platnými STN ,
- k) pri súbehu viacerých vedení technickej infraštruktúry rešpektovať ustanovenia platných STN,
- l) rešpektovať platnú legislatívu a príslušné platné normy,
- m) dodržať ochranné pásma vodných stavieb v území.

7.2 Vodné hospodárstvo

7.2.1 Zásobovanie pitnou vodou

- a) rešpektovať koncepciu zásobovania pitnou vodou v súlade s dokumentom „Program rozvoja vodovodov a kanalizácii v regióne Turca“,
- b) riešené lokality budú zásobované pitnou vodou z verejného vodovodu,
- c) výstavbu obytných a výrobných budov v ucelených nových lokalitách bytovej výstavby alebo v priemyselných zónach povoliť až po vybudovaní inžinierskych sietí z dôvodu zabezpečenia všestrannej ochrany vôd a vytvorenia podmienok pre trvalo udržateľné využívanie vodných zdrojov,
- d) pri navrhovaní nových vodovodných potrubí je potrebné ich prednostne umiestňovať do verejne prístupných plôch (verejné priestranstvá chodníky a zelené pásy pozdĺž komunikácií a pod.); umiestnenie trás verejného vodovodu a kanalizácie mimo verejne prístupných plôch je možné len v odôvodnených prípadoch a za podmienok, určených správcom sietí pri následnej dokumentácii jednotlivých stavieb,
- e) vodovodné potrubia navrhovať s možnosťou ich zokruhovania.

7.2.2 Odkanalizovanie územia - splaškové a dažďové vody

- a) rešpektovať navrhované odkanalizovanie nových navrhovaných rozvojových plôch,
- b) splaškové odpadové vody z riešeného územia odvádzať do verejnej kanalizácie s čistením v Čističke odpadových vôd Vrútky,
- c) odvádzanie a čistenie odpadových vôd zo všetkých rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle platného zákona o vodách, ktorým sa stanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd,
- d) do verejnej splaškovej kanalizácie je možné vypúšťať alebo odvádzať iba odpadové vody mierou znečistenia množstvom zodpovedajúce prevádzkovému poriadku verejnej kanalizácie (odpadové vody spĺňajúce limity kanalizačného poriadku) v súlade s platnou legislatívou,
- e) dažďové vody zo striech a spevnených plôch, resp. vody z povrchového odtoku, v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia) - prednostne využívať vsakovanie, akumuláciu do zberných nádrží s následným využitím dažďovej vody, resp. kontrolovaným vypúšťaním do recipientu po odznení prívalovej zrážky, v prípade potreby s prečistením na čistiacich zariadeniach,
- f) dažďové odpadové vody z územia nesmú byť odvádzané do verejnej kanalizácie,
- g) podporovať inovačné technológie a postupy zabezpečujúce vsakovanie dažďovej vody do územia,
- h) obmedziť vypúšťanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku do vodných tokov,
- i) pre lokalitu IBV Za dedinou (B106) rešpektovať plochu pre prečerpávaciu stanicu odpadových vôd.

7.2.3 Požiarna voda

- a) v prípade potreby bude voda na hasenie požiarov zabezpečená odberom zo Sklabinského potoka a potoka Kalník, v zmysle platnej o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov.

7.3 Zásobovanie elektrickou energiou

- a) rešpektovať navrhované prekládky častí 22 kV vedení; technické riešenie prekládky do zeme bude predmetom riešenia projektovej dokumentácie (pre územné rozhodnutie, stavebné povolenie),
- b) rešpektovať plochy existujúcich a navrhovaných trafostaníc, navrhované trafostanice riešiť ako kioskové, výkonovo do 630 kVA,
- c) umiestnenie navrhovaných trafostaníc riešiť tak, aby NN vývody z jednotlivých trafostaníc nepresahovali dĺžku 350 m od zdroja,
- d) VN prípojky na trafostanice riešiť v z. ú. ako zemné káblové,
- e) vedenia NN riešiť v z. ú. ako zemné káblové so zokruhovaním, dodržať ochranné pásmo od zemného káblového vedenia v zmysle platného zákona o energetike,
- f) elektromerové rozvádzače plánovanej zástavby riešiť na verejne prístupnom mieste, napr. v oplotení,
- g) rešpektovať nové trasy miestneho rozhlasu do navrhovaných plôch,
- h) pri budovaní, plánovaní a rekonštrukcii nadzemného elektrického vedenia používať také technické riešenie, ktoré bráni usmrcovaniu vtákov v súlade s platnou legislatívou o ochrane prírody a krajiny,
- i) rešpektovať ochranné pásma existujúcich a navrhovaných VN vedení v zmysle platného zákona o energetike; v ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je zakázané:
  - i1) zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky,
  - i2) vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m ,

- i3) vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti do 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou,
- i4) uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,
- i5) vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku,
- i6) vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy,
- i7) vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia,
- i8) vlastník nehnuteľnosti je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a prístup k vedeniu a na ten účel umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia udržiavať priestor pod vedením a voľný pruh pozemkov (bezlesie) po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia. Táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej od krajného vodiča nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podperného bodu.

7.4 Zásobovanie plynom

- a) rešpektovať existujúci a navrhovaný systém zariadení a rozvodov zemného plynu v zmysle návrhu a v súlade s ÚPN – O - výkres č.5 – Výkres verejného technického vybavenia územia,
- b) prípadnú plynofikáciu navrhovaných území riešiť koncepčne v súlade s podmienkami, vyplývajúcimi zo všeobecne záväzných právnych predpisov a na základe podmienok a vyjadrení prevádzkovateľa siete,
- c) dodržať ochranné a bezpečnostné pásma plynovodov v zmysle platného zákona o energetike a na základe podmienok a vyjadrení prevádzkovateľa siete,
- d) zriaďovať stavby v ochrannom a bezpečnostnom pásme plynárenských zariadení a vykonávať činnosti v ochrannom pásme plynárenských zariadení možno len po predchádzajúcom súhlase prevádzkovateľa siete a za podmienok ním určených v súlade s platným zákonom o energetike.

7.5 Zásobovanie teplom

- a) ponechať decentralizovaný spôsob vykurovania z domových a objektových kotolní s intenzívnejším využitím ekologických palív,
- b) budúce potreby tepelnej energie riešiť prednostne palivom zemný plyn v kombinácii so solárnou energiou a s využitím tepelných čerpadiel (elektrická energia), prípadne využiť ako palivo biomasu alebo iné alternatívne zdroje energií, obnoviteľné a fosílné energie.

7.6 Telekomunikačné a informačné služby

- a) rešpektovať trasy prípojných a distribučných trás telekomunikačných rozvodov, vrátane ochranného pásma, nachádzajúcich sa v k. ú. obce,
- b) uprednostňovať rozvod káblovou telekomunikačnou sieťou, ak je to technicky možné pred vzdušným telefonickým rozvodom,
- c) pre nové telekomunikačné rozvody použiť optické káblové trasy, ak je to technicky a kapacitne možné,
- d) všetky nové budovy pripojiť k verejnej elektronickej komunikačnej sieti v súlade s platným zákonom o elektronických komunikáciách,
- e) rešpektovať miestny rozhlas a riešiť jeho rozšírenie do všetkých novonavrhovaných lokalít.

7.7 Verejné osvetlenie

- a) rešpektovať existujúce trasy a nové trasy verejného osvetlenia do navrhovaných plôch,
- b) v prípade rekonštrukcie rozvody preložiť do zeme.

7.8 Požiadavky civilnej ochrany

- a) stavebnotechnické požiadavky na zariadenia civilnej ochrany, spôsob a rozsah ukrytia obyvateľstva, zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti, riešiť a zabezpečovať v zmysle platného znenia zákona o civilnej ochrane obyvateľstva a platnej vyhlášky o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany,
- b) technický prostriedok pre varovanie obyvateľstva a vyzoznenie osôb (siréna) podľa platnej vyhlášky o podrobnostiach na zabezpečovanie technických prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany, je umiestnený na budove kultúrneho domu, jeho dosah je min. 1.500 m.

7.9 Požiadavky požiarnej ochrany

- a) v prípade potreby riešiť požiarnu ochranu objektov v obci - odberom vody zo Sklabinského potoka a potoka Kalník v zmysle platnej vyhlášky o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov,
- b) pri výstavbe je potrebné zabezpečiť stavby vodou na hasenie požiarov v zmysle platnej vyhlášky o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov,

- c) prístupové komunikácie a nástupné plochy na zásah hasičskou technikou musia spĺňať požiadavky v súlade s platnou vyhláškou, ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiaru bezpečnosť pri výstavbe a používaní stavieb.

7.10 Ochrana pred povodňami

- a) v záujme zabezpečenia ochrany pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade s platným zákonom o ochrane pred povodňami,
- b) pre objekty situované v blízkosti vodných tokov, kde nebol doposiaľ určený rozsah zaplavovaného územia, je potrebné vypracovať a doložiť hydrotechnické posúdenie - hydrotechnický výpočet na prietok Q_{100} - ročnej veľkej vody a následne vlastnú výstavbu umiestniť nad hladinu Q_{100} , mimo zistené inundačné územie a v prípade potreby na náklady investora zabezpečiť protipovodňovú ochranu daného územia ešte pred zahájením výstavby,
- c) protipovodňovú ochranu záujmového územia si musí stavebník - investor zabezpečiť na vlastné náklady, spolu s príslušnou dokumentáciou, pri návrhu technických riešení dodržiavať platné technické normy, v návrhu vychádzať z aktuálneho znenia zákona o ochrane pred povodňami a technické riešenie je potrebné odsúhlasiť so správcom toku,
- d) stavby na území s trvalo zvýšenou hladinou podzemných vôd osádzať s úrovňou suterénu min. 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov,
- e) protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov,
- f) v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd, ap.),
- g) v rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich,
- h) rešpektovať ochranné pásma vodných tokov pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu v zmysle platných právnych predpisov; v ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí,
- i) zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplatenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity; pobrežnými pozemkami sú pri vodohospodársky významných vodných tokoch pozemky do 10 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary - pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma; neumiestňovať stavby na pobrežné pozemky vodných tokov,
- j) zabezpečiť ochranu obytného územia pred záplavami na potokoch pravidelnou údržbou a čistením korýt vodných tokov,
- k) v extraviláne realizovať ekostabilizačné opatrenia - zasakovacie pásy - ako protipovodňové opatrenie uvedené v čl. 9.2 tejto záväznej časti,
- l) akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma odsúhlasiť so správcom vodného toku.

8. ZÁSADY A ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH HODNÔT, PRE OCHRANU PRÍRODY A TVORBU KRAJINY, PRE OCHRANU A VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV, PRE VYTŤVÁRANIE A UDRŽIAVANIE EKOLOGICKEJ STABILITY VRÁTANE PLŔCH ZELENE

8.1 Zásady zachovania kultúrnohistorických hodnôt

- a) rešpektovať Národnú kultúrnu pamiatku (NKP) Kostol sv. Heleny zapísanú v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR a jej ochranné pásmo, ako výškovú a priestorovú dominantu územia,
- b) pred začatím obnovy NKP je vlastník povinný krajskému pamiatkovému úradu predložiť žiadosť o vydanie rozhodnutia o zámere obnovy,
- c) v bezprostrednom okolí NKP (10 m buď od obvodového plášťa stavby, ak je kultúrnou pamiatkou stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok) nemožno vykonávať stavebnú ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky,
- d) rešpektovať evidované a potenciálne archeologické náleziská,
- e) pri zemných prácach v rámci stavebnej činnosti môže dôjsť k narušeniu doteraz neznámej archeologickej lokality a zisteniu ďalších archeologických nálezov; z toho dôvodu je povinnosťou investora prípadný archeologický nález ohlásiť podľa platného zákona o ochrane pamiatkového fondu a platného zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku Krajskému pamiatkovému úradu,
- f) je nevyhnutné, aby v územných a stavebných konaniach akejkoľvek stavby, pri ktorej sa predpokladá zásah do terénu (zakladanie stavieb všetkého druhu, líniové podzemné vedenia, komunikácie, hrubé terénne úpravy, rekultivácie, ap.) bol oslovený Krajský pamiatkový úrad Žilina, ktorého záväzná

- stanovisko bude podkladom pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia, to isté platí pre realizáciu hospodárskych činností,
- g) v opodstatnených prípadoch - predovšetkým na vyznačenom území archeologického potenciálu Krajský pamiatkový úrad stanoví požiadavku na zabezpečenie archeologického výskumu
  - h) podľa platného zákona o ochrane pamiatkového fondu je každý subjekt povinný správať sa tak, aby svojím konaním neohrozil základnú ochranu neodkrytých archeologických nálezísk a nespôsobil nepriaznivé zmeny ich stavu,
  - i) podľa platného zákona o ochrane pamiatkového fondu a platného zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas doby stavby, musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu; do doby obhliadky Krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchran nálezu, najmä ho zabezpečiť proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad po dohode s Krajským pamiatkovým úradom; archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí len oprávnená osoba metódami archeologického výskumu,
  - j) rešpektovať a zachovať pamätihodnosti, ktoré nie sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ale majú pre obec miestnu historickú hodnotu a dokumentujú historický vývoj obce; na ich ochranu navrhujeme vytvoriť Evidenciu pamätihodností obce, do ktorej navrhujeme zaradiť:
    - j1) zemianska kúriu rodiny Lehotských – dom súp. č.106,
    - j2) zemianska kúriu rodiny Búľovských,
    - j3) zemianska kúriu rodiny Vanovičovcov,
  - k) rešpektovať a zachovať významné historické solitéry zelene:
    - k1) stará lipa v areáli základnej školy,
    - k2) porast dubov v juhovýchodnej časti územia,
    - k3) stará hruška v juhovýchodnej časti Doliny.

8.2 Zásady ochrany prírody a tvorby krajiny

- a) pri hospodárskej a rekreačnej činnosti rešpektovať platný zákon o ochrane prírody a krajiny,
- b) rešpektovať prvky Územného systému ekologickej stability (ÚPN ÚC Žilinského kraja v znení všetkých Zmien a doplnkov) a prvky aktuálneho Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Martin:
  - b1) Biokoridor regionálneho významu územie RBk10 **Trebostovo - Záborie** (terestrický),
  - b2) Genofondové lokality: GL 139 Dražkovce - Klíny a GL 140 Bôry,
- c) rešpektovať navrhované prvky miestneho významu v rámci návrhu Miestneho územného systému ekologickej stability v súlade s výkresom č.2 - Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia - katastrálne územie, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami, ochrana prírody a tvorba krajiny a prvky územného systému ekologickej stability,
  - c1) Navrhované biocentrá miestneho významu (MBc)
    - c1.1) Biocentrum miestneho významu MBc1- les na juhovýchode katastra,
    - c1.2) Biocentrum miestneho významu MBc2 - lesík na východe katastra, v tesnom susedstve intravilánu,
  - c2) Navrhované biokoridory miestneho významu (MBk)
    - c2.1) Biokoridor miestneho významu MBk1 (terestricko-hydrický) - potok Silava,
    - c2.2) Biokoridor miestneho významu MBk2 (terestrický) - juhovýchodnej časti katastra, tvorený pásom nelesnej drevinovej vegetácie, spájajúci MBc1 s MBk1 a následne ďalšími prvkami MÚSES,
    - c2.3) Biokoridor miestneho významu MBk3 (terestrický) - v juhovýchodnej časti katastra, spájajúci MBk1 s MBk2,
    - c2.4) Biokoridor miestneho významu MBk4 (terestrický) - v juhovýchodnej časti katastra popri poľných cestách, prepájajúci MBc1 aj dva interakčné prvky,
    - c2.5) Biokoridor miestneho významu MBk5 (terestrický) - prepájajúci MBc2 s MBk4 s južnou časťou katastra,
    - c2.6) Biokoridor miestneho významu MBk6 (terestrický) - v strednej časti katastra, nadväzujúci na MBk1 a prepájajúci južnú časť riešeného územia so zvyškom katastra,
    - c2.7) Biokoridor miestneho významu MBk7 (terestricko-hydrický) - Skalbinský potok,
    - c2.8) Biokoridor miestneho významu MBk8 (terestrický) - nadväzujúci na MBk6 a MBk 7 a podieľajúci sa na vytvorení prechodu cez kataster v severojužnom smere.
  - c3) Navrhované interakčné prvky miestneho významu (MIP)
    - c3.1) Interakčný prvok MIP1 - porast starých dubov na východe katastra -ekologicky hodnotný porast,
    - c3.2) Interakčný prvok MIP2 - skupinky väčších drevín okolo časti s názvom Dolina,
    - c3.3) Interakčný prvok MIP3 - podmáčaná lokalita v južnej časti katastra, ktorou preteká menší vodný tok,

- c3.4) Interakčný prvok MIP4 - porast väčších drevín, tiahnuci sa v svahu za cintorínom,
- c3.5) Interakčný prvok MIP5 - podmáčaná lokalita s bylinnými fytoocenózami, ležiaca neďaleko Sklabinského potoka,
- c3.6) Interakčný prvok MIP6 - extenzívne obhospodarovaný pasienok, na časti plochy sa nachádza biotop národného významu Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky,
- c3.7) Interakčný prvok MIP7 - lokalita nadväzujúca na brehové porasty Sklabinského potoka, na ktorej je porast stromov rozšírený a s bohatým krovitým podrastom.

c4) Navrhované ekostabilizačné prvky (EP)

- c4.1) Zasadovacie pásy:
  - a) EP1 a EP4 - zasadovacie pásy na veľkoblokovom TTP vo svahu,
  - b) EP2 - zasadovací pás na veľkoblokovom TTP vo svahu,
  - c) EP3 - zasadovací pás na ornej pôde vo svahu,
  - d) EP5 - zasadovací pás nad poľnou cestou, pod svahom, ktorý sa nachádza bezprostredne nad intravilánom.
- c4.2) Aleje stromov pozdĺž ciest:
  - a) EP6 - aleja okolo poľnej cesty využívannej cyklistami,
  - b) EP7 - aleja vo svahu okolo poľnej cesty od hrebienka (EP6) po tok potoka Silava (MBk1),
  - c) EP8 - aleja okolo asfaltovej cesty,
  - d) EP9 - aleja okolo poľnej cesty, ktorá prebieha ponad MBc2, medzi MBk5 a MBk6,
  - e) EP10 - aleja okolo asfaltovej cesty III. triedy III/2145,
  - f) EP11 - aleja okolo poľnej cesty, ktorá vedie od EP13 k EP19, pričom križuje MBk8,
  - g) EP12 - aleja okolo poľnej cesty, vedúca od EP13 k hranici katastra, je spojená s MBk8,
  - h) EP13 - aleja okolo poľnej cesty, spojená s EP11 a EP12,
  - i) EP14 - aleja okolo poľnej cesty, využívannej cyklistami.
- c4.3) Línie alebo porasty drevín, slúžiace ako ochranná bariéra:
  - a) EP15 - izolačná bariéra okolo poľného hnojiska, kde sa momentálne šíri ruderalná vegetácia,
  - b) EP16 - prvok vytvorí izolačnú bariéru okolo hnojiska pri poľnohospodárskom družstve,
  - c) EP17 - izolačná bariéra okolo poľného hnojiska,
  - d) EP18 - využitie trojuholníkového nevyužívaného ostrovčeka na východe územia na výsadbu drevín,
  - e) EP19 - ide o nevyužívanú plochu uprostred polí
- d) zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov vo voľnej krajine len prírodnými prvkami a vylúčiť všetky aktivity ohrozujúce prirodzený vývoj,
- e) rešpektovať lokality so záujmami ochrany prírody, nevytvárať v nich také antropogénne aktivity, ktoré by viedli, či už z hľadiska krátkodobého ako aj dlhodobého k ich narušeniu, poškodeniu, strate funkčnosti a predmetu ochrany
- f) zachovať a dotvoriť zeleň v poľnohospodárskej krajine a areáli poľnohospodárskej prvovýroby,
- g) doplniť navrhovanú sídelnú zeleň ako prvok prepájajúci zeleň okolitej krajiny cez ekostabilizačné prvky s vnútornou zeleňou sídla ako "zelenú kostru" územia,
- h) likvidovať porasty invazívnych druhov a nezakladať nové porasty nepôvodných drevín,
- i) nenarušovať brehovú vegetáciu vodných tokov akokoľvek výstavbou,
- j) v z. ú. obce tam, kde je to možné, realizovať výsadbu brehovú vegetáciu (aspoň línií) na ochranu brehov vodných tokov a izoláciu pred znečistením,
- k) zabezpečiť ochranu najmä starších listnatých drevín, dotvárajúcich typický ráz sídel, pri nových výsadbách preferovať listnaté dreviny stanovištné aj habituálne vhodnejšie do priestoru vidieckych sídiel,
- l) doplniť a skvalitniť sídelnú vegetáciu, uplatňovať biologicky aj esteticky pôsobivé prvky v stvárnení sídiel s cieľom zvýšenia ich celkovej atraktivity a funkčnosti,
- m) rekultivovať plochy, ktoré sú devastované drobnými skládkami odpadov.

9. ZÁSADY A ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A KRAJINNO-EKOLOGICKÉ OPATRENIA

9.1 Starostlivosť o životné prostredie

- a) Rešpektovať opatrenia vyplývajúce z národného dokumentu „Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“, a jej aktualizácie:

a1) Opatrenia voči zvýšenému počtu tropických dní a častejšiemu výskytu vln horúčav

- koncipovať urbanistickú štruktúru sídla tak, aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu; vytvárať a podporovať vhodnú mikroklímu pre chodcov, cyklistov v meste,
- zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napr. vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnou izoláciou, využívaním svetlých farieb a odrazových povrchov na budovách,

- vytvárať trvalé resp. dočasné prvky tienenia na verejných priestranstvách a budovách,
- zabezpečiť ochladzovanie interiérov budov,
- zabezpečiť, aby dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra boli prispôsobené klimatickým podmienkam,
- zvyšovať podiel vegetácie a vodných prvkov v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest,
- zabezpečiť revitalizáciu, ochranu a starostlivosť o zeleň v sídlach,
- vytvárať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do príľahlej krajiny; podporiť zriadenie sídelných lesoparkov,
- zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability drevín; prispôbiť výber drevín pre výsadbu klimatickým podmienkam, pri voľbe druhov uprednostňovať pôvodné a nealergénne druhy pred inváznymi,
- podporovať vertikálne zazelenenie a zvýšiť podiel zelených striech a fasád,
- zachovať a zvyšovať podiel vegetácie v okolí dopravných komunikácií,
- zabezpečiť starostlivosť, údržbu a budovanie vodných plôch,
- zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov v zastavanom území aj mimo zastavaného územia obce.

a2) Opatrenia voči extrémnym poveternostným situáciám (búrky, víchrice, tornáda)

- zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napr. ochranou a výsadbou vetrolamov a živých plotov,
- zabezpečiť a podporovať výsadbu spoločenstiev drevín a aplikáciu prenosných zábran v územiach mimo z. ú. sídiel pre zníženie intenzity víchric a silných vetrov.

a3) Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha

- zabezpečiť udržateľné hospodárenie s vodou v sídlach,
- podporovať a zabezpečiť zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov,
- zabezpečiť a podporovať zvýšené využívanie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov,
- minimalizovať podiel nepriepustných povrchov a nevytvárať nové nepriepustné plochy na antropogénne ovplyvnených pôdach v urbanizovanom území sídla,
- podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody,
- zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržovanie a infiltráciu dažďových vôd v sídlach, osobitne v zastavaných centrách sídiel,
- zabezpečiť racionalizáciu využívania vody v budovách a využívanie odpadovej "sivej" vody,
- zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach,
- v menších obciach podporovať výstavbu domových čistiarní odpadových vôd a koreňových čistiarní,
- zabezpečiť starostlivosť, údržbu, revitalizáciu a budovanie vodných plôch a mokradí.

a4) Opatrenia voči častejšiemu výskytu extrémnych úhrnov zrážok

- zabezpečiť protipovodňovú ochranu sídiel,
- zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu,
- zabezpečiť používanie a plánovanie priepustných povrchov, ktoré zabezpečia prirodzený odtok vody a jej vsakovanie do pôdy,
- zabezpečiť zadržiavanie strešnej vody, napr. strešnými alebo dažďovými záhradami,
- zabezpečiť budovanie dažďových záhrad, vsakovacích a retenčných zariadení, mikromokradí, depresných mokradí,
- diverzifikácia odvádzania dažďovej vody (do prírodných alebo umelých povrchových recipientov, do kanalizácie iba v nevyhnutnom prípade),
- zabezpečiť dostatočnú kapacitu prietoku kanalizačnej sústavy,
- zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii a zosuvom pôdy,

b) na zlepšenie kvality ovzdušia je potrebné:

- b1) podporovať intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov,
- b2) rešpektovať všetky legislatívne predpisy v oblasti ochrany ovzdušia,
- b3) komunikácie na území obce riešiť so spevneným, bezprašným povrchom,
- b4) zabezpečiť kropenie ciest a vysušených depónií vyťaženého materiálu z hľadiska ochrany ovzdušia a vplyvu na zdravie obyvateľstva najmä v období zvlášť nepriaznivých podmienok (suchých a teplých dní) - zdravotné riziká sú pri emisiách tuhých znečisťujúcich látok do voľného ovzdušia v danom území pri dodržaní technologických postupov krátkodobo prípustné,

c) pre zabezpečenie ochrany povrchových a podzemných vôd je potrebné :

- c1) rešpektovať ochranu vôd vyplývajúcu z platného zákona o vodách,
- c2) rešpektovať existujúce pramene a hydrogeologický vrt,

- c3) voliť vhodné formy obhospodarovania poľnohospodárskych pozemkov – orba po vrstevnici a pod.,
- c4) likvidovať všetky skládky komunálneho a stavebného odpadu v k.ú.,
- c5) realizovať protihavarijné systémy na zabránenie úniku škodlivých látok, monitorovať kvalitu vôd v lokalitách prevádzok s látkami škodiacimi vodám,
- c6) obmedziť plošné znečistenie t.j. vykonať opatrenia na znižovanie vodnej erózie na poľnohospodárskej pôde, obmedzovať hnojenia priemyselnými hnojivami a používanie pesticídov,
- c7) realizovať opatrenia vzhľadom na poľné hnojiská,
- c8) sanovať plochy postihnuté preháňaním hospodárskych zvierat,
- d) zabezpečiť pravidelnú údržbu a čistenie koryt vodných tokov v obci,
- e) nakladanie s odpadmi :
  - e1) rešpektovať platné zákony a vyhlášky o odpadoch ,
  - e2) pri nakladaní s odpadom rešpektovať aktuálne platný Program odpadového hospodárstva a Všeobecne záväzného nariadenia obce o odpadoch,
  - e3) dôsledne realizovať separovaný zber odpadov v obci s cieľom využiť druhotné suroviny a znížiť množstvo odpadu vyvázaného na skládky,
  - e4) v území je potrebné zabezpečiť, po nepovolených skládkach odpadov, sanáciu a rekultiváciu, pred výstavbou na území bývalých skládok je potrebné zabezpečiť inžinierskogeologický prieskum,
  - f) rešpektovať navrhované plochy verejnej a izolačnej zelene,
  - g) akceptovať hospodárenie v lesoch podľa schváleného Programu starostlivosti o lesy, aby sa predišlo poškodeniu lesných pozemkov v súvislosti s nevhodným spôsobom lesohospodárskej činnosti.
- f) pre zabezpečenie ochrany pred hlukom z realizácie rýchlostnej cesty R3 vo výhlade zaviazať investora, aby realizoval také protihlukové opatrenia v súlade s platnou legislatívou, aby hluk negatívne nezasahoval do priľahlého existujúceho obytného územia.

9.2 Odporúčané aktivity v krajine a navrhované krajinnokoekologické a ekostabilizačné opatrenia

Rešpektovať výstupy z krajinnokoekologického plánu uvedené v nasledujúcich bodoch, pre čo najširšie uplatnenie uvedených opatrení je potrebné rešpektovať legislatívu platnú pre jednotlivé zložky krajiny a životné prostredie:

9.2.1 Krajinnokoekologické opatrenia

a) Opatrenia na ochranu a zlepšenie súčasného stavu, štruktúry a pôsobenia krajiny

- a1) Podporovať mozaikovitú štruktúru krajiny, pri ktorej sa striedajú rôzne formy lesnej a nelesnej drevinovej vegetácie s maloblokovými trvalo trávnatými porastmi (TTP) (pasienky, kosné lúky) a maloblokovou ornou pôdou, miestami aj plôškami mokradí.
- a2) Ak to nie je nevyhnutné neoplocovať pozemky v extraviláne, alebo aspoň neumiestňovať trvalé oplôtky a vždy ponechať dostatočný priestor na pohyb živočíchov v krajine.
- a3) Pri drevinovej vegetácii:
  - a3.1) všade, kde je to len možné (opustené, nevyužívané plochy, okraje poľných ciest a podobne) vysadiť do krajiny dreviny; vysadiť v poliach väčších rozmerov remízky; umožniť v rámci poľnohospodárskej pôdy rast solitérnych a aj starších a dutinových stromov,
  - a3.2) v extraviláne nevysádzať nepôvodné druhy drevín, využívať výlučne pôvodné druhy; v intraviláne uprednostňovať pôvodné druhy,
  - a3.3) v lesoch aj nelesnej drevinovej vegetácii pri obnove uprednostňovať jednotlivý alebo skupinový výber, vylúčiť akýkoľvek plošný výrub drevín, ak sa nejedná o výrub nevyhnutný z hľadiska ochrany zdravia alebo majetku, udržiavania ochranných pásiem produktovodov a energovodov, alebo odstraňovanie invázných druhov,
  - a3.4) snažiť sa o vekovo a priestorovo diferencované porasty,
  - a3.5) preferovať prírode blízke, trvalo udržateľné hospodárenie,
  - a3.6) ak sa v porastoch drevín vyskytnú invázne alebo nepôvodné druhy drevín, šetrným spôsobom ich odstraňovať tak, aby nedochádzalo k poškodeniu okolitého porastu; nepôvodné dreviny postupne nahrádzať prirodzenými druhmi tak, aby zostal zachovaný dostatok plôch nelesnej drevinovej vegetácie v krajine a zapojené porasty drevín, vrátane brehových porastov,
  - a3.7) podporiť existenciu brehových porastov po celej dĺžke tokov; jestvujúce brehové porasty nevyrúbavať; podporou dorastenia brehového porastu, tvoreného stanovištne vhodnými prirodzenými druhmi (kde je to možné sukcesiou, kde nie, dosadením pôvodných druhov) umožniť spevnenie brehov drevinami.
  - a3.8) dodržiavať opatrenia na zvýšenie ekologickej stability lesnej krajiny (viď nižšie).
- a4) Pri vodných tokoch a mokradných lokalitách:
  - a4.1) dosiaľ nezregulované vodné toky ponechať neregulované, nakoľko regulácia toku zvyšuje rýchlosť prúdenia aj riziko povodňových vln v nižších častiach toku, nahradenie laterálnej erózie vertikálnou, zníženie hladiny podzemných vôd a celkove vysychanie nivy a pod.

- a4.2) zamedziť akýmkoľvek zásahom, ktoré by negatívne ovplyvnili vodný režim a chemizmus vody a pôdy v nive tokov a na mokradných lokalitách, zamedziť odvodňovaniu mokradných lokalít (pokiaľ nie je tento zásah nevyhnutný z dôvodu ochrany života alebo majetku),
- a4.3) pri stavebnej, hospodárskej a inej činnosti dodržiavať ochrannú zónu okolo tokov,
- a4.4) dodržiavať opatrenia na ochranu vodných tokov a plôch (viď nižšie).
- a5) Pri obhospodarovaní:
  - a5.1) podporovať ekologické poľnohospodárstvo,
  - a5.2) dodržať odstup od vodného toku a mokradných biotopov, aby nedochádzalo k poškodzovaniu brehových porastov a hodnotných spoločenstiev a znečisťovaniu vody,
  - a5.3) maximálne obmedziť využitie pesticídov, herbicídov a hnojív alebo aspoň dbať na to, aby neznečisťovali vodné toky, ani nepoškodzovali hodnotné biotopy,
  - a5.4) plochy s ruderálnou vegetáciou kosiť, po pokosení ruderálnych plôch pokosenú biomasu odviezť skôr ako dôjde k vysemeneniu ruderálnych rastlín; na nevyužívané plochy, kde nie je možné ďalej hospodáriť (kosiť, pást') vysadiť prirodzené druhy drevín.
  - a5.5) extenzívnym hospodárením bez priosievania krmovínarskými miešankami podporovať biodiverzitu lúčnych porastov,
  - a5.6) kosné lúky kosiť extenzívne, 1-2 krát ročne, s prvým kosením počkať, kým dozrie väčšina lúčnych bylín (druhá polovica júna); kosiť od stredu k okraju plochy, aby mali prítomné živočíchy možnosť uniknúť; pokosenú biomasu odviezť, ideálne je však sušiť seno na mieste, aby ho mohli opustiť prežívajúce živočíchy,
  - a5.7) nevykonávať zásahy, ktoré by spôsobili dlhodobé pôdne odkryvy a umožnili šírenie ruderálnych a invázných druhov,
  - a5.8) podporovať šetrné pasienkárstvo,
  - a5.9) vyhnúť sa nadmernému združovaniu hospodárskych zvierat na trvalých trávnych porastoch, aby nedochádzalo k prílišnému zdupávaniu, rozrývaniu a pôdnym odkryvom, ani zmene chemizmu pôdy, v prípade blízkosti vodného toku aj vody v toku,
  - a5.10) v rámci protieróznych opatrení používať vhodné agrotechnické postupy pri obrábaní pôdy a podporovať mozaikovitosť krajiny; väčšie bloky poľí a TTP rozdeliť medzami, prípadne v nich vysadiť remízky,
  - a5.11) dodržiavať opatrenia na ochranu poľnohospodárskej pôdy.
- a6) Dôsledne odstraňovať invázne rastliny a zamedziť ich šíreniu napr. minimalizovaním zemných prác (výkopy, navážky, dlhodobé odkryvy pôdy...), zamedzením vzniku čiernych skládok organického odpadu zo záhrad, nevysádzaním rastlín s inváznymi vlastnosťami (obzvlášť v extraviláne) a pod.
- a7) Na umiestnenie hnoja, ktorý je aktuálne umiestnený voľne v krajine, vytvoriť izolované miesto alebo miesta, z ktorých by nedochádzalo k prieniku do okolia. Bolo by vhodné hnojiská aj areál poľnohospodárskeho družstva opticky izolovať výsadbou drevín na zanedbaných ruderalizovaných plochách, čím sa zároveň skultúria aj v súčasnosti zanedbané pozemky.
- a8) Odstrániť z krajiny existujúce skládky odpadu, ako aj už nevyužívané predmety napr. staré válovy a podobne; monitorovať, odstraňovať a zamedzovať vzniku nelegálnych skládok odpadu.
- a9) Vysadiť aleje alebo iné formy izolačných línií drevín v okolí ciest, vrátane poľných ciest využívaných ako cyklotrasy.
- a10) V intraviláne:
  - a10.1) pri novej výsadbe v intraviláne odporúčame uprednostniť stanovištne vhodné prirodzené dreviny, prípadne regionálne odrody ovocných stromov,
  - a10.2) nevysádzať ani ako okrasné rastliny invázne druhy, ktoré sú uvedené v aktuálnej vyhláške, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny; mimo intravilán nevysádzať žiadne druhy s inváznymi vlastnosťami,
  - a10.3) aj v intraviláne dôsledne dbať na odstraňovanie invázných druhov rastlín uvedených v aktuálnej vyhláške ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny, z verejných pozemkov odstraňovať aj ostatné invázne druhy, aby nedošlo k ich úniku do voľnej prírody,
  - a10.4) zabezpečiť ochranu a starostlivosť o dreviny intravilánu, zodpovedajúce prirodzenému druhovému zloženiu, obzvlášť pokiaľ ide o jedince väčších rozmerov, keďže dreviny obohacujú krajinu a dotvárajú obci jej typický ráz,
  - a10.5) odporúčame aj vo verejnej zeleni, na miestach, ktoré si nevyhnutne nevyžadujú intenzívnejšie kosenie, extenzívnou kosbou udržiavať pestré trávniky (kosenie dvakrát ročne, s prvým kosením po dozretí lúčnych bylín, umožní existenciu druhovo bohatých a esteticky pekných pestrých lúk).
- a11) Navrhované investície v katastri obce zosúladiť s pôsobením krajiny ako celku, podporovať aktivity na pozitívne obohatenie jej štruktúry a vylúčiť tie aktivity, ktoré by ohrozovali štruktúru a kvalitu hodnotných ekosystémov, zabezpečujúcich vysokú biodiverzitu a ekologickú stabilitu krajiny.

b) Opatrenia na ochranu prvkov RÚSES okresu Martin:

- b1) Rešpektovať regionálny biokoridor navrhnutý v záväznom dokumente ÚPN VÚC Žilinského kraja a dbať na to, aby nedošlo k znemožneniu jeho funkcie. Nevykonať žiaden zásah, ktorý by znemožnil migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev v rámci biokoridoru a pri zmenách v krajine sa snažiť vytvoriť prvky, ktoré by posilnili jeho funkciu.
- b2) Pri výstavbe rýchlostnej cesty R3 v budúcnosti dbať na to, aby čo najmenej narušila funkciu biokoridoru a vybudovať dostatočne široký a plne funkčný ekodukt, ktorý umožní migráciu živočíchov v línii biokoridoru.
- b3) Vylúčiť holorubné spôsoby ťažby lesných porastov a vznik väčších obnovných prvkov aj pri podrastovom hospodárení, obhospodarovanie porastov cieľiť na dosiahnutie prirodzenej druhovej, vekovej aj priestorovej štruktúry porastov s charakterom tzv. „trvalého lesa“. Využívať výlučne postupy prírody blízkeho obhospodarovania lesa.
- b4) Zabezpečiť dostatok starých stromov – ponechávať časť stromov na dožitie. Časť hrubého mŕtveho dreva ponechávať v lese s výnimkou ochrany bezpečnosti a pod. .
- b5) Systematicky monitorovať a dôsledne odstraňovať invázne druhy rastlín (bylín aj drevín). Spôsoby ich odstraňovania konzultovať s pracovníkmi Štátnej ochrany prírody.
- b6) Umožniť existenciu a rozvoj hodnotných mokradných lokalít a vylúčiť akékoľvek aktivity, ktoré by negatívnym spôsobom ovplyvnili vodný režim, kvalitu vody a chemizmus pôdy v tokoch a na mokradných lokalitách.
- b7) Ponechať koryto tokov v čo najprirodzenejšom stave, úpravy brehov a zásahy do porastov, ktoré by mali za následok zničenie alebo poškodenie biotopov, konzultovať so ŠOP SR.
- b8) Vylúčiť akýkoľvek zásah, ktorý by trvalým alebo dlhodobým spôsobom zmenil charakter biokoridorov tak, že by sa významne znížila ich priechodnosť pre živočíchy.
- b9) Prípadné úpravy už existujúcej infraštruktúry alebo novej výstavby v blízkosti prvkov ÚSES vykonávať s ohľadom na tieto prvky a zlepšenie alebo aspoň zachovanie ich ekologickej funkcie. Ak je cestná komunikácia bariérou pre biokoridor, zvážiť vytvorenie ekoduktu.
- b10) V prvkoch navrhnutých ako drevinové porasty (obzvlášť v brehových porastoch) podporovať šírenie prirodzených, stanovištno vhodných druhov drevín. Vylúčiť akýkoľvek plošný výrub drevín (ak nie je nevyhnutný z hľadiska ochrany zdravia alebo majetku, udržiavania ochranných pásiem, alebo odstraňovanie nepôvodných a invázných druhov).
- b11) V prípade navrhutej výsadby vysádzať len prirodzené, stanovištno vhodné druhy drevín a v prvých rokoch, kým sa ujmú, im zabezpečiť potrebnú starostlivosť.
- b12) Na plochách, ktoré sú definované ako bylinný porast, pravidelne odstraňovať náletové a výmladkové dreviny.
- b13) Trávne porasty nepriosievať ani nerozorávať.
- b14) Zabezpečiť, aby intenzita pastvy nemala negatívne dôsledky na biodiverzitu.
- b15) Pasienok extenzívne prepásať, dbať na neprekročenie primeraného počtu pasených zvierat vzhľadom na úrodnosť pasienka a vykášať nedopasky.
- b16) Vylúčiť aplikáciu chemikálií (pesticídy, insekticídy, hnojivá...) na prvky Územného systému ekologickej stability, na mokrade neaplikovať ani organické hnojivá, nevylievať močovku na trvale trávnaté porasty a ponechať dostatočnú ochrannú zónu, aby nedochádzalo ani k prieniku chemikálií a organických hnojív z okolia.
- b17) Zamedziť prílišnej koncentrácii hospodárskych zvierat na alebo v blízkosti prvkov Územného systému ekologickej stability.
- b18) Neodčerpávať vodu z toku na závlahy a podobne.
- b19) Pri obhospodarovaní (s výnimkou navrhnutých manažmentových opatrení) dodržať dostatočný odstup od prvkov Územného systému ekologickej stability, tak aby nedochádzalo k ich poškodzovaniu, znemožneniu ich ekologickej funkcie a plašeniu v nich prebývajúcich živočíchov. Manažmentové opatrenia vykonávať šetrne, s minimalizovaním prítomnosti ťažkej mechanizácie na nevyhnutnú mieru, mimo obdobia vrhu a liahnutia mláďat, s ohľadom na to, aby nedochádzalo k poškodeniu a negatívnemu vplyvu na prítomné živé organizmy a biotopy.
- b20) Vzhľadom na biologické, ekologické a krajinárske hodnoty prvkov Územného systému ekologickej stability vylúčiť stavebné a iné technické zásahy (ak sa nejedná o zásah nevyhnutný z hľadiska ochrany zdravia a pod.). Neumiestňovať stavby alebo iné trvalé bariéry minimálne 10 m od prvkov Územného systému ekologickej stability.
- b21) Monitorovať nelegálne skládky odpadu a v prípade ich výskytu ich okamžite odstraňovať a zamedziť ich ďalšej tvorbe.
- b22) Zabezpečiť ochranu a vhodný manažment prvkov Územného systému ekologickej stability, aby existujúce prvky nezaniikli a podporovať vznik novonavrhnutých prvkov.

c) Opatrenia na ochranu regionálneho biokoridoru RBk 10 Trebstovo – Záborie (Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Martin, SAŽP 2014)

- c1) zamedziť takým zmenám v obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy, ktoré by mali za následok ohrozenie fungovania biokoridoru
- c2) zamedziť prieniku znečisťujúcich látok na plochu biokoridoru
- c3) monitorovať invázne druhy a odstraňovať ich
- c4) cielene udržiavať pestrú krajinnú štruktúru,
- c5) v priestore biokoridoru obmedziť výstavbu a oplocovanie pozemkov, aby nedošlo k znemožneniu funkcie biokoridoru
- c6) pri plánovaní ciest v budúcnosti mať na zreteli prítomnosť biokoridoru a zmierniť bariérový efekt existujúcej aj navrhovanej dopravnej infraštruktúry realizáciou technických opatrení zabezpečujúcich priechodnosť a funkčnosť biokoridoru (podchody, navádzacie zábrany),
- c7) dbať na trvaloudržateľné obhospodarovanie, rovnomerné vypásanie pasienkov a kosenie lúk,
- c8) doplniť výsadbu nelesnej drevinovej vegetácie pozdĺž vodných tokov, alejí v okolí poľných ciest, remízok v poliach v trase biokoridoru,
- c9) pri výstavbe vodovodov a kanalizácií zmierniť dopady realizáciou technických opatrení zabezpečujúcich priechodnosť a funkčnosť biokoridoru.

d) Opatrenia na ochranu genofondových lokalít

- d1) dodržiavať opatrenia na zvýšenie ekologickej stability lesnej krajiny (viď. nižšie),
- d2) podporovať prirodzený sukcesný proces a umožniť a podporovať existenciu vekovo a priestorovo diferencovaných porastov v GL 139 Dražkovce – Klíny,
- d3) porast dubov GL Bôry ponechať bez zásahu, stromy nevyrúbavať, umožniť prípadne aj aktívne podporovať rast mladých jedincov dubov na miestach, kde z nejakého dôvodu zahynú staré jedince, aby bola zachovaná kontinuita.

e) Opatrenia na zvýšenie ekologickej stability lesnej krajiny

- e1) Pri obhospodarovaní brať ohľad na potrebu dosiahnutia lesného porastu so štruktúrou a drevinovým zložením blízky prirodzenému, uprednostňovať postupy prírode blízkeho obhospodarovania. Obnoviť a zachovávať pôvodné, prirodzené druhové zloženie lesa.
- e2) Uprednostňovať prirodzenú obnovu lesa, umelú obnovu využívať iba v prípade, že prirodzene nie je možné obnoviť vhodné dreviny. Obnovu prirodzeného druhového zloženia lesov zohľadniť aj v prípade málo zastúpených a tzv. a zonálnych lesných biotopov (brehové porasty).
- e3) Minimalizovať plošný výrub drevín (neodporúčame väčšie obnovné prvky ako 0,5 ha), ak sa nejedná o výrub nevyhnutný z hľadiska ochrany zdravia alebo majetku, udržiavania ochranných pásiem produktovodov a energovodov, alebo odstraňovanie inváznych druhov. Podľa možnosti využívať postupy prírode blízkeho obhospodarovania lesa s cieľom zmeny lesa vekových tried na trvalo viacetážové porasty príp. porasty s výberkovou štruktúrou.
- e4) Ponechávať časť stromov na dozitie (prioritne staršie, košaté, dutinové...) ako aj časť hrubého mŕtveho dreva na prirodzený rozklad (zlomy, hrubšie kmene nižšej kvality a pod.).
- e5) Šetrným spôsobom (aby nedochádzalo k poškodeniu okolitého porastu), odstraňovať z porastov invázne dreviny, vrátane agátu a sumachu a ak sa v porastoch vyskytnú nepôvodné druhy, postupne ich nahrádzať prirodzenými drevinami.
- e6) Zamedziť pohybu ťažkých mechanizmov po ploche lesa a využívať šetrné technológie (kone a pod.) alebo dôsledne dbať na to, aby sa ťažké mechanizmy pohybovali iba po vyznačených líniách a mimo obdobia s rozmočenou pôdou.
- e7) Pri využívaní a údržbe lesnej dopravnej siete dôsledne dbať na protierózne opatrenia.
- e8) Rekultivovať dlhodobo nevyužívané lesné cesty, či tzv. dočasné približovacie cesty.
- e9) Aplikovať postupy uvedené v popise lesného porastu ako prvku Miestneho územného systému ekologickej stability.

f) Opatrenia na ochranu poľnohospodárskej pôdy

- f1) Dbať na ochranu poľnohospodárskej pôdy, minimalizovať záber chránených pôd.
- f2) Poľnohospodársku pôdu použiť na stavebné a iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a odôvodnenom rozsahu, chrániť pritom najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu podľa aktuálne platnej legislatívy.
- f3) Preferovať maloblokové hospodárenie.
- f4) Preferovať ekologické hospodárenie a trvalo udržateľné postupy.
- f5) Preferovať extenzívne kosenie pred intenzívnym.
- f6) Dbať na neprekročenie maximálneho zaťaženia pasienkov dobytčími jednotkami vzhľadom na ich úrodnosť. Vykášať nedopasky.
- f7) Zachovať dostatočné množstvo plôch nelesnej drevinovej vegetácie, ktoré chránia pôdu pred nadmerným vysúšaním a odnosom vrchnej časti pôdneho horizontu, zároveň sú stanovišťom pre prirodzené predátory žijúce sa škodcami na kultúrnych plodinách.

- f8) Na poliach v svahovitom reliéfe realizovať protierózne opatrenia, najmä: vrstevnicová agrotechnika, pôdoochranná agrotechnika (minimalizačná agrotechnika, bezorbové obrábanie pôdy), protierózne oševné postupy, zasakovacie pásy (trávnaté či zalesnené), odvodňovacie priekopy, terasovanie, zamedzenie orbám po spádnici...
- f9) Uprednostňovať využitie šetrných technológií. Ťažké mechanizmy, či iné motorové vozidlá používať len na nevyhnutné úkony, vylúčiť ich nadmerný a zbytočný pohyb po pôde (zhutňovanie pôdy, narušenie vegetačného krytu). Nejazdiť ťažkými mechanizmami po pôde v obdobiach, keď je pôda rozmočená.
- f10) V prípade zhutnenia pôdy, zabezpečiť nápravu kyprením.
- f11) Zabraňovať nadmernému zhromažďovaniu zvierat, aby nedochádzalo k poškodzovaniu pôdy a mačiny pasienkov, a tým aj väčšej náchylnosti na eróziu; zvýšené množstvo exkrementov zároveň negatívne ovplyvňuje chemizmus pôdy.
- f12) Organický odpad zo živočíšnej výroby (hnoj, močovka) neumiestňovať voľne na pôdu, ale na dostatočne izolované hnojisko, aby nedochádzalo k prieniku do pôdy.
- f13) Dbať na to, aby pri hospodárskej, stavebnej a inej činnosti nedochádzalo k dlhodobým a nadmerným pôdnym odkryvom a následne vystavovaniu obnaženej pôdy pôsobeniu negatívnych činiteľov; po ukončení prác obnoviť plochu bez pôdneho pokryvu výsadbou stanovištne vhodných bylín (prípadne zakryť odkryv senom z pokoseného lúčneho porastu a nechať rastliny, aby sa vysemenili) alebo prirodzených druhov drevín.
- f14) Pri hospodárskej a inej činnosti dodržiavať odstup od vodných tokov, aby nedochádzalo k obnažovaniu pôdy brehov a erózii a odnosu pôdy vodným tokom.
- f15) Za účelom zabránenia erózie pôdy podporovať existenciu brehových porastov.
- f16) Obmedziť v čo najväčšej možnej miere použitie chemikálií (pesticídy, herbicídy, hnojenie) a monitorovať a odstraňovať nelegálne skládky odpadu, aby nedochádzalo ku kontaminácii pôdy.
- f17) Preferovať striedavý systém hospodárenia (časť pôdy nechať úhorom), aby nedochádzalo k nadmernému vyčerpávaniu pôdy.
- f18) Na trvalých trávnych porastoch sa vyhnúť mulčovaniu, aplikovať ho len v nutných prípadoch.
- f19) Rešpektovať pri hospodárení produkčný potenciál pôd.
- f20) Hospodáriť v zmysle princípov multifunkčného poľnohospodárstva.

g) Opatrenia na ochranu vodných tokov a plôch

- g1) Neobhospodarovať bezprostredné okolie vodných plôch a úplne z neho vylúčiť pohyb ťažkých mechanizmov, aby nedochádzalo k erózii a znečisťovaniu mokradí.
- g2) Pri chemickom ošetrovaní poľnohospodárskych plodín dbať na ochrannú zónu, aby nedochádzalo k prieniku chemikálií do vodného toku, ani kontaminácii vody na mokradných lokalitách.
- g3) Zamedziť vypúšťaniu močovky v blízkosti vodných plôch, zamedziť priesakom odpadových vôd z poľnohospodárskej výroby a z plôch postihnutých združovaním hospodárskych zvierat do vodných tokov a mokradných lokalít, hnojiská dostatočne izolovať od okolia, aby nedochádzalo ku kontaminácii povrchovej ani podzemnej vody.
- g4) Zachovať prirodzený charakter dosiaľ nezregulovanej časti koryt, kde to už existujúca infraštruktúra dovoľuje umožniť prirodzené meandrovanie a dostatočnú šírku ochranných zón pre pohyb toku, nezasahovať do koryta zbytočnými zásahmi, namiesto ďalšej umelej regulácie toku, umožniť stabilizáciu a spevnenie brehov brehovými porastami.
- g5) Revitalizovať vodné toky na ekologických princípoch s vytváraním podmienok pre rast pobrežnej vegetácie. Vylúčiť výrubu v brehových porastoch a plochy bez porastov ponechať na prirodzenú sukcesiu všade, kde to už existujúca infraštruktúra umožňuje. V prípade väčších plôch bez porastov, kde by sukcesné zarastenie trvalo príliš dlho, dreviny dosadiť, pri obnove brehových porastov používať výhradne pôvodné stanovištne vhodné druhy.
- g6) Pri výstavbe neumiestňovať stavby v blízkosti tokov, zamedziť akýmkoľvek zásahom do vodného režimu v nive (prehlbovanie koryta, regulovanie toku, odvodňovanie nivy).
- g7) Zamedziť nadmernému odčerpávaniu vody z tokov. Na závlahu a podobne uprednostniť zachytávanie a využitie dažďovej vody, dažďové vody zo striech a spevnených plôch v maximálnej miere zdržať v území na jednotlivých pozemkoch akumuláciou do zbemých nádrží.
- g8) Systematicky monitorovať a odstraňovať čierne skládky, aby nedochádzalo ku kontaminácii vody.

h) Opatrenia na ochranu kultúrno-historických zdrojov

- h1) Zachovávať kultúrne dedičstvo, historické záznamy a tradície.
- h2) Keďže obec má v súčasnosti už moderný charakter, podporovať akúkoľvek snahu o ochranu a rekonštrukciu pôvodných, historických prvkov, ktoré by sprítomňovali kultúrno-historické dedičstvo
- h3) Podporovať kultúrne akcie pripomínajúce a propagujúce ľudové tradície. Podporovať kultúrne podujatia, výstavy, vzdelávacie podujatia a podobne šíriace osvetu o historickom a kultúrnom dedičstve obce.

- h4) Podporovať vznik a existenciu tradičných jarmokov, remeselníckych tvorivých dielní, podujatí prezentujúcich tradičné historické jedlá a podobne.
- h5) Podporovať využívanie typických prvkov ľudovej architektúry.
- h6) Podporovať tradičné formy hospodárenia, aj v tomto území rozšírený, trojpoľný systém s využitím úhorov.
- h7) Podporovať výsadbu ovocných sádov, ideálne z tradičných krajových odrôd.
- h8) Zvážiť vytvorenie evidencie pamätihodnosti obce (staršie stavby, pamätné izby, stromy, názvy ulíc a i.), ktoré majú svoju historickú hodnotu. Do evidencie pamätihodností obce je možné zaradiť okrem hnutelných a nehnuteľných vecí aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce.

i) Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva

- i1) Zamedziť znečisťovaniu a znehodnocovaniu prírodných zdrojov, ktoré majú vplyv na ľudské zdravie.
- i2) Nepripustiť umiestnenie prevádzok a služieb predstavujúcich záťaž životného prostredia ako sú napr. hluk, vibrácie, zvýšená prašnosť, emisie a pod. v lokalitách individuálnej bytovej výstavby (IBV) a hromadnej bytovej výstavby (HBV) a zachovať pri výstavbe IBV a HBV dostatočný odstup od poľnohospodárskeho areálu,
- i3) Hľadať alternatívne spôsoby vykurovania, obmedziť negatívne vplyvy vykurovania tuhými palivami, vytvárať priaznivé podmienky pre využívanie obnoviteľných zdrojov energie, podporovať využívanie alternatívnych zdrojov energie a minimalizovať spaľovanie tuhých palív.
- i4) Minimalizovať negatívne vplyvy výrobných prevádzok na životné prostredie vysadením izolačnej zelene.
- i5) Obmedziť alebo vylúčiť aplikáciu chemikálií pri hospodárskej činnosti.
- i6) Izolovať hnojiská, aby močovka a hnojovica voľne nevytekali do prostredia.
- i7) Zmierniť negatívny vplyv dopravy izoláciou verejných komunikácií líniami stanovištne vhodných, pôvodných drevín.
- i8) Stavby neumiestňovať na pozemky ohrozené záplavami, ani na lokality s hroziacimi zosuvmi.
- i9) Podporovať existenciu porastov drevinovej vegetácie, nakoľko dreviny v krajine eliminujú hluk, prašnosť, veternosť a teplotné extrémny, stabilizujú svahy a brehy tokov, zlepšujú mikroklimu a kvalitu ovzdušia, zvyšujú schopnosť krajiny zadržať vodu...
- i10) Likvidovať nelegálne skládky odpadu a zamedziť ich vzniku.
- i11) Vytvárať prírodné oddychové zóny pre obyvateľov, ktorí sú aktuálne vystavení zvýšenej hlučnosti, prachu, veternosti a počas horúcich dní slnečnej páľave (vytvoriť miesta so zeleňou, drevinovými alejami a lavičkami na príjemné prechádzky, športové aktivity a podobne).
- i12) Podporovať mäkké formy turizmu, zatraktívňovať a spríjemňovať cyklotrasy, ktoré sú pomerne frekventované, výsadbou alejí, umiestnením lavičiek prípadne informačných panelov.

j) Opatrenia na ochranu navrhovaných prvkov MÚSES:

j1) MBc1:

- j1.1) Vylúčiť akýkoľvek plošný výrub drevín, vrátane krov na súvislej ploche väčšej ako 0,5 ha, s výnimkou výrubu nevyhnutného z hľadiska ochrany zdravia alebo majetku, udržiavania ochranných pásiem produktovodov a energovodov, alebo odstraňovanie invázných druhov.
- j1.2) Akékoľvek lesohospodárske zásahy podriaďiť cieľu postupného znižovania zastúpenia ihličnatých drevín a podpory stanovištne pôvodných drevín tak, aby sa dosiahlo druhové zloženie smerom k prirodzenému pre dané stanovištne podmienky a vekovo a priestorovo diferencovaná štruktúra lesných porastov s trvalým krytom lesa s dostatočným podielom starých stromov.
- j1.3) Zvyšky starých porastov rekonštruovať nie plošnými zásahmi, ale postupne cez pestovanie následného porastu stanovištne vhodných a prirodzených drevín pod materským porastom a s jednotlivým až skupinovým výberom stromov z hornej etáže. Tento by mal byť cielený na postupné uvoľňovanie následného porastu tak, aby bola dosiahnutá jeho výšková rozrôznenosť.
- j1.4) Využívať výlučne postupy prírode blízkeho obhospodarovania lesa s cieľom postupnej premeny na trvalo viacetážové porasty. Vyhnúť sa jednorazovému odkrytiu väčšej plochy bez ochranného efektu okolitých stromov, a zabezpečiť nepretržitý výskyt starých stromov. Chýbajúce pôvodné dreviny je vhodné doplniť podsadbou v predstihu v rámci prípravy na obnovnú ťažbu. Vôbec cielene neobnovovať smrek a podiel ostatných ihličnatých drevín by nemal prekročiť 5% porastu (príčom v prípade ich výsadby by mala prevládať borovica lesná alebo jedľa biela). Pri výchove porastov ponechať aj určitý podiel pionierskych/prípravných drevín (breza, rakyta, osika, jarabiny, jelša...).
- j1.5) Zabezpečiť dostatok starých stromov – ponechávať stromy na dožitie (odporúčame aspoň 10 ks/ha, prednostne v bioskupinkách).
- j1.6) Ponechávať dostatok hrubého mŕtveho dreva na prirodzený rozklad (odporúčame min. 5 m³/ha) a v prípade ataku podkôrneho hmyzu odstraňovať iba podkôrnym hmyzom napadnuté jedince, ktoré ešte môžu predstavovať riziko šírenia škodcu (tzv. aktívne chrobačiare).

- j1.7) Zamedziť pohybu ťažkých mechanizmov po ploche biocentra – pri sústreďovaní dreva využívať kone alebo zabezpečiť pohyb mechanizmov výlučne po približovacích linkách.
- j1.8) Ak sa v biocentre alebo jeho bezprostrednej blízkosti vyskytnú invázne druhy (vrátane agáta bieleho alebo sumachu), intenzívne ich odstraňovať a zamedziť ich ďalšiemu šíreniu.
- j1.9) Zabraňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky.
- j1.10) Neumiestňovať stavby alebo iné trvalé bariéry v biocentre alebo jeho bezprostrednej blízkosti - min. do vzdialenosti 10m od biocentra

j2) MBc2:

- j2.1) Vylúčiť akýkoľvek plošný výrub drevín, vrátane krov, ak sa nejedná o výrub nevyhnutný z hľadiska ochrany zdravia alebo majetku, udržiavania ochranných pásiem produktovodov a energovodov alebo odstraňovanie invázných druhov.
- j2.2) Akékoľvek zásahy zamerať predovšetkým na podporu prirodzených, stanovištne vhodných drevín.
- j2.3) Zabezpečiť dostatok starých stromov – ponechávať stromy na dožitie (odporúčame aspoň 10 ks/ha, prednostne v bioskupinkách).
- j2.4) Neodstraňovať mŕtve drevo, ak to nie je nevyhnutné, ponechávať dostatok hrubého mŕtveho dreva na prirodzený rozklad (odporúčame min. 5 m³/ha). Odstraňovať len stromy spadnuté na cestu, v ochrannom pásme elektrického vedenia alebo kvôli bezpečnosti, a v prípade ataku podkôrneho hmyzu odstraňovať iba podkôrnym hmyzom napadnuté jedince, ktoré ešte môžu predstavovať riziko šírenia škodcu (tzv. aktívne chrobačiare).
- j2.5) Plochu, ktorá momentálne ešte nie je pokrytá súvislým drevinovým porastom nechať postupne zarásť. Odstraňovať nepôvodné druhy a podporovať prirodzené druhy drevín (prirodzené druhy dubov, hrab, lipa malolistá, javor poľný), v prípade, že by sa do biocentra nerozšírili prirodzene, je možné využiť aj ich podporu cez umelú obnovu.
- j2.6) Zamedziť pohybu ťažkých mechanizmov po ploche biocentra – v prípade ťažby pri sústreďovaní dreva využívať kone, lanovkové technológie alebo zabezpečiť pohyb mechanizmov výlučne po približovacích linkách.
- j2.7) Ak sa v biocentre alebo jeho bezprostrednej blízkosti vyskytnú invázne druhy (vrátane sumachu alebo agáta bieleho), intenzívne ich odstraňovať a zamedziť ich ďalšiemu šíreniu.
- j2.8) Zabraňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky.
- j2.9) Neumiestňovať stavby alebo iné trvalé bariéry v biocentre alebo jeho bezprostrednej blízkosti - min. do vzdialenosti 10m od biocentra.

j3) MBk1:

- j3.1) Ochrana vodného toku s čo najprirodzenejším charakterom koryta, s možnosťou prirodzene meandrovať a s dostatočnou šírkou ochranných zón pre jeho pohyb.
- j3.2) Ochrana funkcie biokoridoru - vylúčiť akýkoľvek zásah, ktorý by trvalým alebo dlhodobým spôsobom zmenil charakter toku tak, že by sa významne znížila jej priechodnosť pre akýkoľvek živočíšny druh (napr. stavba, spevnená komunikácia s výraznými bariérami pre migráciu živočíchov, ťažko-priechodné oplotenie a pod.). Neplánovať výstavbu, ani neumiestňovať iné trvalé bariéry v biokoridore alebo jeho bezprostrednej blízkosti - min. do vzdialenosti 10 m od biokoridoru.
- j3.3) Nezasahovať do existujúceho brehového porastu (okrem výrubu nevyhnutného kvôli bezpečnosti, v ochranných pásmach elektrovodov a pod. alebo odstraňovania nepôvodných a invázných druhov).
- j3.4) Podporovať šírenie pôvodných drevín brehového porastu do častí bez drevín. Ponechať širší pás (minimálne 6 m po oboch stranách, kde to neznemožňujú už existujúce stavby alebo infraštruktúra) okolo toku bez zásahu a umožniť tak rast a šírenie brehových porastov. V častiach, kde nedochádza k prirodzenému šíreniu drevín a kde zapojený brehový porast chýba, ako i z dôvodu rozšírenia drevín, ktoré v brehových porastoch chýbajú, je vhodné dosadiť pôvodné, stanovištne vhodné dreviny (napr. brest väzový, dub letný, jelša lepkavá, jaseň štíhly, vŕba krehká, vŕba biela...)
- j3.5) Zabezpečiť potrebnú starostlivosť o vysadené dreviny v prvých min. 5 rokoch po výsadbe (zalievanie v obdobiach silného sucha, ochrana pred zverou, vyžínanie) s príp. dopĺňaním uhynutých alebo veľmi poškodených jedincov.
- j3.6) Zamedziť nadmernému zhromažďovaniu zvierat v blízkosti toku a zamedziť tak zošľapávaniu (likvidácia vegetácie, erózia) a znečisteniu vody a pôdy v mokradných biotopoch exkrementmi.
- j3.7) Pri chemickom ošetrovaní poľnohospodárskych plodín dbať na ochrannú zónu – odstup od toku, aby nedochádzalo k negatívnemu ovplyvneniu ekosystémov a tiež prieniku chemikálií do vodného toku.
- j3.8) Celkovo okolo vodného toku ponechať dostatočne širokú ochrannú zónu, z ktorej bude vylúčená hospodárska a iné činnosti, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť tok a jeho príbrežnú vegetáciu. Následkom obhospodarovania ornej pôdy, vrátane pohybu mechanizmov, dochádza postupne k oslabovaniu brehu a zvýšenej erózii. Preto je potrebné nerozorávať poľnohospodárske pozemky až k vodnému toku, udržať odstup minimálne 5m od brehu vodného toku a zároveň podporiť šírenie prirodzenej drevinovej vegetácie pozdĺž toku, ktorá spevňuje pôdu v oslabených častiach brehu.

j3.9) Ak sa v biokoridore alebo jeho bezprostrednej blízkosti vyskytnú invázne druhy (vrátane agáta bieleho), intenzívne ich odstraňovať a zamedziť ich ďalšiemu šíreniu.

j3.10) Zabraňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky.

i4) MBk2:

j4.1) Vylúčiť akýkoľvek plošný výrub drevín, vrátane krov, ak sa nejedná o výrub nevyhnutný z hľadiska ochrany zdravia alebo majetku alebo odstraňovanie inváznych druhov.

j4.2) V časti, ktorá zatiaľ nie je porastená drevinami podporovať šírenie pôvodných drevín. V častiach, kde nedochádza k prirodzenému šíreniu drevín je vhodné dosadiť pôvodné, stanovištne vhodné dreviny (prirodzené druhy dubov, hrab, lipa malolistá, javor mliečny, javor poľný...).

j4.3) Zabezpečiť potrebnú starostlivosť o vysadené dreviny v prvých min. 5 rokoch po výsadbe (zalievanie v obdobiach silného sucha, ochrana pred zverou, vyžínanie) s príp. dopĺňaním uhynutých alebo veľmi poškodených jedincov.

j4.4) Vyhnúť sa vzniku holín väčších ako 0,2 ha tak, aby nebola výrubom odkrytá väčšia plocha bez ochranného efektu okolitých stromov, a po dorastení porastu v budúcnosti dbať na to, aby sa v ňom nepretržite vyskytoval dostatok starých stromov.

j4.5) Ochrana funkcie biokoridoru - vylúčiť akýkoľvek zásah, ktorý by trvalým alebo dlhodobým spôsobom významne znížil jeho priechodnosť pre akýkoľvek živočíšny druh, existujúce oplotenie aspoň na časť roka odstrániť, alebo – najlepšie - úplne premiestniť mimo línie biokoridoru a ani v budúcnosti neplánovať výstavbu, ani neumiestňovať iné trvalé bariéry, oplotenie a pod. v biokoridore alebo jeho bezprostrednej blízkosti - min. do vzdialenosti 10 m od biokoridoru.

j4.6) Odstraňovať invázne druhy a potláčať ich prípadný výskyt (vrátane agátu).

j4.7) Zabraňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky..

i5) MBk3:

j5.1) V línii biokoridoru dosadiť pôvodné, stanovištne vhodné dreviny (prirodzené druhy dubov, hrab, lipa malolistá, javor mliečny, javor poľný...).

j5.2) Zabezpečiť potrebnú starostlivosť o vysadené dreviny v prvých min. 5 rokoch po výsadbe (zalievanie v obdobiach silného sucha, ochrana pred zverou, vyžínanie) s príp. dopĺňaním uhynutých alebo veľmi poškodených jedincov.

j5.3) Následne vylúčiť akýkoľvek plošný výrub drevín, vrátane krov, ak sa nejedná o výrub nevyhnutný z hľadiska ochrany zdravia alebo majetku alebo odstraňovanie inváznych druhov.

j5.4) Ochrana funkcie biokoridoru - vylúčiť akýkoľvek zásah, ktorý by trvalým alebo dlhodobým spôsobom významne znížil jeho priechodnosť pre akýkoľvek živočíšny druh (napr. stavba, ťažko-priechodné oplotenie a pod.). Neplánovať výstavbu, ani neumiestňovať iné trvalé bariéry v biokoridore alebo jeho bezprostrednej blízkosti - min. do vzdialenosti 10 m od biokoridoru.

j5.5) Odstraňovať invázne druhy a potláčať ich prípadný výskyt (vrátane agátu a sumachu).

j5.6) Zabraňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky

i6) MBK4:

j6.1) Vysadiť pôvodné, stanovištne vhodné dreviny (hlavne prirodzené druhy dubov, ale aj hrab, lipa malolistá, javor mliečny, javor poľný), taktiež podporovať šírenie pôvodných drevín vrátane krov.

j6.2) Zabezpečiť potrebnú starostlivosť o vysadené dreviny v prvých min. 5 rokoch po výsadbe (zalievanie v obdobiach silného sucha, ochrana pred zverou, vyžínanie) s príp. dopĺňaním uhynutých alebo veľmi poškodených jedincov.

j6.3) Následne vylúčiť akýkoľvek plošný výrub drevín, vrátane krov, ak sa nejedná o výrub nevyhnutný z hľadiska ochrany zdravia alebo majetku alebo odstraňovanie inváznych druhov.

j6.4) Ochrana funkcie biokoridoru - vylúčiť akýkoľvek zásah, ktorý by trvalým alebo dlhodobým spôsobom významne znížil jeho priechodnosť pre akýkoľvek živočíšny druh (napr. stavba, ťažko-priechodné oplotenie a pod.). Neplánovať výstavbu, ani neumiestňovať iné trvalé bariéry v biokoridore alebo jeho bezprostrednej blízkosti - min. do vzdialenosti 10 m od biokoridoru.

j6.5) Odstraňovať invázne druhy a potláčať ich prípadný výskyt (vrátane agátu a sumachu).

j6.6) Zabraňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky.

i7) MBk5:

j7.1) Vysadiť pôvodné, stanovištne vhodné dreviny (prirodzené druhy dubov, hrab, lipa malolistá, javor mliečny, javor poľný), v podraсте podporovať šírenie prirodzených druhov krov.

j7.2) Zabezpečiť potrebnú starostlivosť o vysadené dreviny v prvých min. 5 rokoch po výsadbe (zalievanie v obdobiach silného sucha, ochrana pred zverou, vyžínanie) s príp. dopĺňaním uhynutých alebo veľmi poškodených jedincov.

j7.3) Následne vylúčiť akýkoľvek plošný výrub drevín, vrátane krov, ak sa nejedná o výrub nevyhnutný z hľadiska ochrany zdravia alebo majetku alebo odstraňovanie inváznych druhov.

j7.4) Ochrana funkcie biokoridoru - vylúčiť akýkoľvek zásah, ktorý by trvalým alebo dlhodobým spôsobom významne znížil jeho priechodnosť pre akýkoľvek živočíšny druh (napr. stavba, ťažko-priechodné oplotenie a pod.). Neplánovať výstavbu, ani neumiestňovať iné trvalé bariéry v biokoridore alebo jeho bezprostrednej blízkosti - min. do vzdialenosti 10 m od biokoridoru.

j7.5) Odstraňovať invázne druhy a potláčať ich prípadný výskyt (vrátane agátu a sumachu).

j7.6) Zabraňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky

j8) MBk6:

j8.1) Vysadiť pôvodné, stanovištne vhodné dreviny (prirodené druhy dubov, hrab, lipa malolistá, javor mliečny, javor poľný), v podraсте podporovať šírenie prirodených druhov krov.

j8.2) Zabezpečiť potrebnú starostlivosť o vysadené dreviny v prvých min. 5 rokoch po výsadbe (zalievanie v obdobiach silného sucha, ochrana pred zverou, vyžínanie) s príp. dopĺňaním uhynutých alebo veľmi poškodených jedincov.

j8.3) Následne vylúčiť akýkoľvek plošný výrub drevín, vrátane krov, ak sa nejedná o výrub nevyhnutný z hľadiska ochrany zdravia alebo majetku alebo odstraňovanie inváznych druhov.

j8.4) Ochrana funkcie biokoridoru - vylúčiť akýkoľvek zásah, ktorý by trvalým alebo dlhodobým spôsobom významne znížil jeho priechodnosť pre akýkoľvek živočíšny druh (napr. stavba, ťažko-priechodné oplotenie a pod.). Neplánovať výstavbu, ani neumiestňovať iné trvalé bariéry v biokoridore alebo jeho bezprostrednej blízkosti - min. do vzdialenosti 10 m od biokoridoru.

j8.5) Prípadné úpravy cestných komunikácií uskutočňovať s ohľadom na biokoridor a zlepšenie alebo aspoň zachovanie jeho ekologickej funkcie.

j8.6) Odstraňovať invázne druhy a potláčať ich prípadný výskyt (vrátane agátu a sumachu).

j8.7) Zabraňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky.

j9) MBk7:

j9.1) Ochrana vodného toku s čo najpriradenejším charakterom koryta, s možnosťou priradene meandrovať a s dostatočnou šírkou ochranných zón pre jeho pohyb. Dosiaľ nezregulované časti ponechať bez regulácie.

j9.2) Ochrana funkcie biokoridoru - vylúčiť akýkoľvek zásah, ktorý by trvalým alebo dlhodobým spôsobom zmenil charakter toku tak, že by sa významne znížila jej priechodnosť pre akýkoľvek živočíšny druh (napr. stavba, spevnená komunikácia s výraznými bariérami pre migráciu živočíchov, ťažko-priechodné oplotenie a pod.). Neplánovať výstavbu, ani neumiestňovať iné trvalé bariéry v biokoridore alebo jeho bezprostrednej blízkosti - min. do vzdialenosti 10 m od biokoridoru.

j9.3) Nezasahovať do existujúceho brehového porastu (okrem výrubu nevyhnutného kvôli bezpečnosti, v ochranných pásmach elektrovodov a pod. alebo odstraňovania nepôvodných a inváznych druhov).

j9.4) Podporovať šírenie pôvodných drevín brehového porastu do častí bez drevín. Ponechať širší pás (minimálne 6 m po oboch stranách, kde to neznemožňujú už existujúce stavby alebo infraštruktúra) okolo toku bez zásahu a umožniť tak rast a šírenie brehových porastov. V častiach, kde nedochádza k priradenému šíreniu drevín ako i z dôvodu rozšírenia drevín, ktoré v brehových porastoch chýbajú, je vhodné dosadiť pôvodné, stanovištne vhodné dreviny (napr. brest väzový, dub letný, jelša lepkavá, jaseň štíhly, vřba krehká, vřba biela...). Rovnako odporúčame tam, kde to podmienky umožňujú, dosadiť porast priradených drevín na brehoch toku v intraviláne.

j9.5) Zabezpečiť potrebnú starostlivosť o vysadené dreviny v prvých min. 5 rokoch po výsadbe (zalievanie v obdobiach silného sucha, ochrana pred zverou, vyžínanie) s príp. dopĺňaním uhynutých alebo veľmi poškodených jedincov.

j9.6) Okolo vodného toku ponechať dostatočne širokú ochrannú zónu, z ktorej bude vylúčená hospodárska a iné činnosti, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť tok a jeho príbrežnú vegetáciu.

j9.7) Nerozorávať poľnohospodárske pozemky až k vodnému toku. Následkom obhospodarovania ornej pôdy, vrátane pohybu mechanizmov, dochádza postupne k oslabovaniu brehu a zvýšenej erózii. Preto je potrebné udržať odstup minimálne 6 m od brehu vodného toku.

j9.8) Zamedziť nadmernému zhromažďovaniu zvierat v blízkosti toku a zamedziť tak zošľapávaniu (likvidácia vegetácie, erózia) a znečisteniu vody a pôdy v mokradných biotopoch exkrementmi.

j9.9) Pri chemickom ošetrovaní poľnohospodárskych plodín dbať na ochrannú zónu – odstup od toku, aby nedochádzalo k negatívne ovplyvneniu ekosystémov a tiež prieniku chemikálií do vodného toku.

j9.10) Odstrániť invázne rastliny (sumach, netýkavka málokvetá, agát). Ak sa v biokoridore alebo jeho bezprostrednej blízkosti vyskytnú invázne drevinné alebo bylenné druhy, intenzívne ich odstraňovať a zamedziť ich ďalšiemu šíreniu.

j9.11) Prípadné úpravy, vrátane výstavby v intraviláne, uskutočňovať s ohľadom na biokoridor a zlepšenie alebo aspoň zachovanie jeho ekologickej funkcie.

j9.12) Odstrániť skládku odpadu, zabraňovať tvorbe ďalších skládok odpadu.

j10) MBk8:

j10.1) Vysadiť pôvodné, stanovištne vhodné priradené druhy krov (napr. hlohy, baza, trnka, lieska...).

j10.2) Následne vylúčiť akýkoľvek plošný výrub drevín, ak sa nejedná o výrub nevyhnutný z hľadiska ochrany zdravia alebo majetku alebo odstraňovanie inváznych druhov.

j10.3) Ochrana funkcie biokoridoru - vylúčiť akýkoľvek zásah, ktorý by trvalým alebo dlhodobým spôsobom významne znížil jeho priechodnosť pre akýkoľvek živočíšny druh (napr. stavba, ťažko-

priechodné oplotenie a pod.). Neplánovať výstavbu, ani neumiestňovať iné trvalé bariéry v biokoridore alebo jeho bezprostrednej blízkosti - min. do vzdialenosti 10 m od biokoridoru.

j10.4) Odstraňovať invázne druhy a potláčať ich prípadný výskyt.

j10.5) Zabráňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky

j11) MIP1:

j11.1) Bezzásah. Vylúčiť akýkoľvek výrub drevín, vrátane krov, ak sa nejedná o výrub nevyhnutný z hľadiska ochrany zdravia alebo majetku alebo odstraňovanie inváznych druhov, v takýchto prípadoch vykonávať výrub čo najšetrnejšie k okolitému dubovému porastu.

j11.2) Ponechávať stromy na dožitie.

j11.3) Neodstraňovať mŕtve drevo, ak to nie je nevyhnutné - napr. stromy spadnuté na cestu alebo kvôli bezpečnosti.

j11.4) Aktívna ochrana prirodzeného zmladenia dubov pred zverou v prípade, že by bolo zverou výrazne ohrozené.

j11.5) Ak sa v biocentre alebo jeho bezprostrednej blízkosti vyskytnú invázne druhy (vrátane agáta bieleho alebo sumachu), intenzívne ich odstraňovať a zamedziť ich ďalšiemu šíreniu.

j11.6) Zamedziť pohybu ťažkých mechanizmov po ploche biocentra.

j11.7) Zabráňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky.

j11.8) Neumiestňovať stavby alebo iné trvalé bariéry v biocentre alebo jeho bezprostrednej blízkosti - min. do vzdialenosti 10 m od biocentra.

j12) MIP2:

j12.1) Vylúčiť akýkoľvek plošný výrub drevín, vrátane krov, ak sa nejedná o výrub nevyhnutný z hľadiska ochrany zdravia alebo majetku alebo odstraňovanie inváznych druhov.

j12.2) V prípade obnovy vylúčiť plošné zásahy postupovať výlučne jednotlivým alebo skupinovým výberom, nevysádzať invázne druhy a maximálne podporovať stanovištne vhodné pôvodné dreviny.

j12.3) Odstraňovať invázne druhy a potláčať ich prípadný výskyt.

j12.4) Zabráňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky.

j12.5) Odporúčame vyhlásiť hrušku za strom chránený obcou, miestnou školou a pod. alebo sa pokúsiť o jej vyhlásenie za chránený strom.

j13) MIP3:

j13.1) Zaburinené časti vykásať 1-2 krát ročne a vykosenu biomasu ihneď odviezť, aby nedošlo k vysemeneniu. Je vhodné ponechať ostrovčeky s mokradňou vegetáciou na vysemenenie mokradňových rastlín. Alternatívou je vysadenie plochy vlhkomilnými drevinami (vhodné sú napr. vŕby, prípadne jelša lepkavá).

j13.2) Vylúčiť akýkoľvek zásah, ktorý by trvalým alebo dlhodobým spôsobom negatívne ovplyvnil vodný režim lokality alebo chemizmus vody a pôdy (zhutnenie pôdy, aplikácia močovky, skládkovanie biologických odpadov, nadmerné zhromažďovanie zvierat a pod.). Lokality neodvodňovať!

j13.3) V prípade, že sa na ploche vyskytnú invázne druhy, odstraňovať ich a zamedziť ich šíreniu.

j13.4) Pri chemickom ošetrovaní poľnohospodárskych plodín dbať na ochrannú zónu a zamedziť tak negatívne vplyvu na živé organizmy.

j13.5) Zabráňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky.

j14) MIP4:

j14.1) Vylúčiť akýkoľvek plošný výrub drevín, vrátane krov, ak sa nejedná o výrub nevyhnutný z hľadiska ochrany zdravia alebo majetku alebo odstraňovanie inváznych druhov.

j14.2) Maximálne podporovať šírenie pôvodných druhov drevín, aby plochu pokrýval zapojený porast stanovištne vhodných pôvodných drevín (zo stromov – dub zimný, hrab, lipa malolistá, javor poľný, z krov baza čierna, hlohy, ruža šípová, trnka...) , ideálne samonáletom, v prípade potreby aj umelou obnovou.

j14.3) Odstraňovať invázne druhy a potláčať ich prípadný výskyt (vrátane agátu a sumachu).

j14.4) Zabráňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky.

j15) MIP5:

j15.1) Vylúčiť akýkoľvek zásah, ktorý by trvalým alebo dlhodobým spôsobom negatívne ovplyvnil vodný režim lokality alebo chemizmus vody a pôdy (zhutnenie pôdy, aplikácia močovky, skládkovanie biologických odpadov a pod.). Lokality neodvodňovať!

j15.2) V prípade potreby odstraňovať náletové dreviny, aby si plocha zachovala terajší charakter a nezarástla.

j15.3) Monitorovať a odstraňovať invázne druhy a potláčať ich prípadný výskyt.

j15.4) Zabráňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky

j16) MIP6:

j16.1) Lokality extenzívne prepásať. Dbať pritom na neprekročenie primeraného počtu pasených zvierat vzhľadom na úrodnosť pasienka. Odporúčame pravidelné kosenie nedopaskov, ktorého cieľom je obmedziť rast a šírenie pasienkových burín. V prípade, že plochu nebude možné z nejakého dôvodu v budúcnosti prepásať, odporúčame ju extenzívne kosiť jeden až dvakrát ročne, s prvou

kosbou najskôr v druhej polovici júla (po dozretí semien väčšiny lúčnych bylín). Ideálne je sušenie sena na mieste, kde ho môžu opustiť prežívajúce živočíchy.

j16.2) TTP nepriosievať, nerozorávať ani neprihnojovať.

j16.3) Odstraňovať náletové dreviny, aby si plocha zachovala terajší charakter a nezarástla. Je však možné ponechať na ploche roztrúsene niekoľko jedincov (max. 3 ks) stanovištne vhodných, prirodzených druhov stromov z príp. prirodzeného náletu ako solitéry.

j16.4) Monitorovať výskyt invázných druhov, odstraňovať ich a zamedziť ich šíreniu.

j16.5) Zabraňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky.

j17) MIP7:

j17.1) Vylúčiť akýkoľvek plošný výrub drevín, vrátane krov, ak sa nejedná o výrub nevyhnutný z hľadiska ochrany zdravia alebo majetku alebo odstraňovanie invázných druhov.

j17.2) V prípade odumretia alebo nevyhnutnej ťažby stromov ponechávať na ploche dostatočné množstvo hrubého odumretého dreva na prirodzený rozklad.

j17.3) Dbáť na to, aby nedochádzalo k prieniku chemikálii do interakčného prvku.

j17.4) Odstraňovať invázne druhy a potláčať ich prípadný výskyt (vrátane agátu a sumachu).

j17.5) Zabraňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky.

9.2.2 Ekostabilizačné opatrenia

a) Zasakovacie pásy - návrh opatrení pre EP1, EP2, EP3, EP4 a EP5

a1) Ponechať pás široký min. 5 m (ideálne 10-20m) bez narušovania jeho povrchu (bez orby) a ďalšieho zhutňovania pôdy (zamedziť pohybu ťažkých mechanizmov mimo na to určených priechodov). Alternatívne, napr. v prípade väčších sklonov alebo zníženej vsakovacej schopnosti pôdy, je vhodné v rámci zasakovacieho pásu vybudovať pozdĺžnu plytkú priekopu, v ktorej by sa zhromažďovala povrchovo stekajúca voda. Jej hĺbka by mala byť 0,5 – 1 m s miernym sklonom svahu a s umiestnením vykopaného materiálu na spodnú hranu rigola (vytvorenie akejsi hrádze).

a2) Ak zasakovací pás nemá trvalý vegetačný kryt, je potrebné ho zatrávniť (zmes druhov typických pre prirodzené lúčne spoločenstvá v danej lokalite) a vysadiť v ňom prirodzené druhy krov a stromov (z krov napr. trnky, šípky, hloh, baza, zo stromov hrab, prirodzené druhy dubov, líp, javorov).

a3) V prípade zhutnenej pôdy odporúčame skypriť ju pred jej zatrávnením hlbokou orbou.

a4) Výsadbou drevín realizovať s výhľadovým cieľom zabezpečenia zapojeného porastu krov alebo stromov stanovištne vhodných pôvodných druhov.

a5) Ak sa bude realizovať pozdĺžny rigol, dreviny je potrebné vysádzať mimo neho (kry min. 1 m a stromy min. 2 m od jeho okrajov).

a6) Zabezpečiť potrebnú starostlivosť o vysadené dreviny v prvých min. 5 rokoch po výsadbe (zalievanie v obdobiach silného sucha, ochrana pred zverou, vyžínanie).

a7) Monitorovať a odstraňovať invázne druhy.

b) Aleje stromov pozdĺž ciest - návrh opatrení pre EP6, EP7, EP8, EP9, EP10, EP11, EP12, EP13 a EP14

b1) Na miestach bez stromov výsadba línie stromov s cieľovým rozstupom 8 – 12 m, tam, kde je to možné, po oboch stranách cesty. Využiť pôvodné a stanovištne vhodné dreviny (duby, lípy, hraby, javory, jasene, bresty, jarabiny...), nevysádzať nepôvodné druhy. Umožniť a podporovať rast nových jedincov drevín z prirodzeného náletu. Líniový porast drevín je vhodné doplniť krovinnou vrstvou, ktorá by, popri ekologických funkciách, posilnila pozitívne vplyvy porastu a zabezpečovala tiež ochranu cestnej komunikácie pred tvorbou snehových závejov. Pri výsadbe možno využiť napr. trnky, ruže šípové, bazu čiernu, hlohy...

b2) Zabezpečiť potrebnú starostlivosť o vysadené dreviny v prvých min. 5 rokoch po výsadbe (zalievanie v obdobiach silného sucha, ochrana pred zverou, vyžínanie) s prípadným dopĺňaním uhynutých alebo veľmi poškodených jedincov.

b3) Pri ďalšej starostlivosti vylúčiť akýkoľvek plošný výrub drevín, ak sa nejedná o výrub nevyhnutný z hľadiska ochrany zdravia alebo majetku, udržiavania ochranných pásiem produktovodov a energovodov, alebo odstraňovanie invázných druhov.

b4) Odstraňovať invázne druhy a potláčať ich prípadný výskyt (vrátane agátu a sumachu).

b5) Zabraňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky

c) Línie alebo porasty drevín, slúžiace ako ochranná bariéra - návrh opatrení pre EP15, EP16, EP17, EP18 a EP19

c1) Radová výsadba stromov a krov v navrhovanej línii alebo na navrhovanej ploche EP. Stromy sadiť v cieľovom rozstupe 8 – 12 m, použiť výlučne pôvodné, stanovištne vhodné dreviny s dominanciou listnatých drevín (pôvodné druhy dubov, lípy, javory, hraby, jarabiny, čerešne...). Výsadbou stromov je možné doplniť o niektoré pôvodné druhy krovín (baza čierna, hlohy, ruža šípová, trnka, svíb, bršlen, kalina...), v dôsledku čoho sa nebudú v podraсте šíriť ruderálne druhy a nebude si vyžadovať trvalý manažment.

- c2) Zabezpečiť potrebnú starostlivosť o vysadené dreviny v prvých min. 5 rokoch po výsadbe (zalievanie v obdobiach silného sucha, ochrana pred zverou, vyžínanie) s prípadným dopĺňaním uhynutých alebo veľmi poškodených jedincov.
- c3) Prípadnú obnovu v budúcnosti zabezpečiť výlučne jednotlivým alebo skupinovým výberom stromov.
- c4) Potláčať prípadný výskyt invázných druhov (vrátane agátu a sumachu).
- c5) Zabráňovať tvorbe skládok odpadu a odstraňovať prípadné vzniknuté skládky

10. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Za zastavané územie považovať plochy z. ú. obce vymedzené k 1.1.1990, rozšírené o súčasne zastavané územie a o navrhované plochy v súlade s riešením v grafickej časti vo výkrese č. 2 - Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia - katastrálne územie, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami, výkres ochrany prírody a tvorby krajiny v mierke 1:10 000, resp. vo výkrese č.3 - Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia - zastavané územie obce, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami v mierke 1:5 000.

11. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

11.1 Ochranné a bezpečnostné pásma líniového a plošného charakteru

Z hľadiska hygienického a technického v riešenom území je potrebné rešpektovať tieto ochranné a bezpečnostné pásma, vymedzené v súlade s platnými zákonmi, vyhláškami a nariadeniami:

a) Ochranné a bezpečnostné pásma

Názov ochranného, resp. bezpečnostného pásma	
VN-vzdušné vedenie – 22 kV (od krajného vodiča, na obe strany)	10 m
VN-kábelové vedenie - 22 kV (podzemné)	1,0 m
VN- vedenie závesné - 22 kV	1,0 m
VN-kábelové vedenie - 22 kV (podzemné)	1,0 m
Trafostanica VN/NN stožiarová (od konštrukcie)	10,0 m
Trafostanica VN/NN kiosková	bez ochranného pásma
Vodovody, kanalizácia do DN 500 (ochranné pásmo na každú stranu)	1,8 m
podzemné telekomunikačné vedenia (na každú stranu)	1,5 m
ochranné a bezpečnostné pásma plynovodov	podľa platnej legislatívy
cesta III. triedy – mimo zastavaného územia obce vymedzeného platným územným plánom obce (na obe strany)	20 m od osi
ochranné pásmo cintorína (pohrebiska)	podľa platnej legislatívy
ochranné pásmo rýchlostnej cesty R3 (od osi krajného jazdného pruhu na obe strany)	100 m
ochranné pásma letiska Martin	podľa platnej legislatívy
Sklabinský potok – od brehovej čiary na obe strany	6 m
vodný tok Kalník – od brehovej čiary na obe strany	5 m
Lesné pozemky (od okraja lesa)	50 m

b) Ochranné pásma plynovodov

Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti plynovodu alebo iného plynárenského zariadenia, vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologického plynárenského zariadenia meranou kolmo na túto os alebo na hranu. Táto vzdialenosť je na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu iného plynárenského zariadenia:

- b1) 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- b2) 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa.

c) Bezpečnostné pásma plynovodov

Bezpečnostné pásma sú určené na zamedzenie alebo na zmiernenie účinkov prípadných porúch alebo havárií plynárenských zariadení alebo odberných plynových zariadení a na ochranu života a zdravia osôb a majetku. Bezpečnostné pásmo je priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologického plynárenského zariadenia meranou kolmo na túto os alebo na hranu. Táto vzdialenosť je na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu iného plynárenského zariadenia:

- c1) 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,
- c2) pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe, prevádzkovateľ distribučnej siete určí bezpečnostné pásma v súlade s technickými požiadavkami.

d) Ochranné pásma vodných tokov:

- d1) pozdĺž vodohospodársky významného vodného toku Sklabinský potok v šírke 6 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze, ochranné pásmo vodného toku Kalník v šírke min. 5 m od brehovej čiary obojstranne,
- d2) v ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami, škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí,
- d3) taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity; pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky súlade s platným zákonom o vodách; pobrežnými pozemkami sú pozemky do 10 m obojstranne od brehovej čiary pri vodohospodársky významnom vodnom toku, pri drobných vodných tokoch pozemky do 5 m od brehovej čiary (pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma).

e) Ochranné pásmo cintorína

- e1) obec nemá schválené VZN o ochrannom pásme cintorína (pohrebiska); obec si môže vo VZN určiť šírku ochranného pásma, pravidlá povoľovania a umiestňovania budov a stavieb so zreteľom na pietny charakter pohrebiska a môže ustanoviť činnosti, ktoré budú v ochrannom pásme počas pohrebu zakázané (*novela zákona č.131/2010 o pohrebníctve, 2019*).

f) Ochranné pásmo letiska

Z ochranných pásiem Letiska Martin vyplývajú pre k. ú. Dražkovce nasledovné obmedzenia:

- f1) výškové obmedzenie stavieb, zariadení nestavebnej povahy (vrátane stavebných a iných mechanizmov), porastov a pod. je stanovené:
  - f1.1) ochranným pásmom prechodových plôch s obmedzujúcou výškou v rozmedzí nadmorských výšok cca 416,90 – 460,00 m n. m. Bpv, pričom obmedzujúca výška stúpa v skole 1:7 /14,3%/ v smere od letiska,
  - f1.2) ochranným pásmom vodorovnej roviny s výškovým obmedzením 460,00 m n. m. Bpv,
  - f1.3) ochranným pásmom vzletových a približovacích priestorov s obmedzujúcou výškou v rozmedzí nadmorských výšok cca 419,42 – 499,06 m n. m. Bpv., pričom obmedzujúca výška stúpa v sklone 1:40 /2,5%/ v smere od letiska,
  - f1.4) ochranným pásmom kužeľovej plochy s obmedzujúcou výškou v rozmedzí nadmorských výšok cca 460,00 – 487,63 m n. m. Bpv., pričom obmedzujúca výška stúpa v skole 1:25 /4%/ v smere od letiska,
- f2) ďalšie obmedzenia sú stanovené ochranným pásmom zo zákazom stavieb a to:
  - f2.1) ochranné pásmo prevádzkových plôch letiska,
  - f2.2) ochranným pásmom záujmového územia letiska - je stanovené ako plocha výhľadovo využiteľná na výstavbu letiskových objektov a zariadení,
  - f2.3) ochranným pásmom s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN,
  - f2.4) ochranným pásmom proti nebezpečným a klamlivým svetlám,
  - f2.5) vonkajším ornitologickým ochranným pásmom,
  - f2.6) vnútorným ornitologickým pásmom,
- f3) vzhľadom na fakt, že sa jednotlivé OP prelínajú, záväznou výškou pre konkrétny priestor je výška stanovená ochranným pásmom s nižšou hodnotou - nad tieto výšky je zakázané umiestňovať akékoľvek stavby a zariadenia bez súhlasu Dopravného úradu.

11.2 Chránené územia podľa osobitných predpisov

V zmysle ustanovení platného zákona o ochrane prírody a krajiny nie sú v k. ú. Dražkovce vyhlásené žiadne chránené územia.

11.3 Plochy vyžadujúce si zvýšenú ochranu

- a) rešpektovať vymedzené plochy vyžadujúce si zvýšenú ochranu - riziká stavebného využitia územia:
  - a1) evidované svahové deformácie - potenciálne (viď výkres č.2_Komplexný urbanistický návrh... v M 1:10000) vyžadujúce zvýšenú ochranu v súlade s platnou vyhláškou - vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom,
  - a2) katastrálne územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika; celé súčasné zastavané územie spadá do stredného radónového rizika; vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa platného zákona o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a platnej vyhlášky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia,

- a3) 4 evidované odvezené skládky odpadov a 1 nelegálna skládka - opustená bez prekrytia, podľa údajov Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra Bratislava.(viď výkres č.2 Komplexný urbanistický návrh.... v M 1:10000) - pred akoukoľvek výstavbou na území bývalých skládok je potrebné zabezpečiť inžinierskogeologický prieskum.

12. PLOCHY PRE VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, PRE VYKONANIE DELENIA A SCEĽOVANIA POZEMKOV, PRE ASANÁCIU A PRE CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

12.1 Plochy pre verejnoprospešné stavby

Rešpektovať plochy, vymedzené pre verejnoprospešné stavby, v zmysle navrhovaného riešenia ÚPN-O Dražkovce - výkres č.2 Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia - , katastrálne územie, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami, ochrana prírody a tvorba krajiny a prvky Územného systému ekologickej stability v M 1:10 000 a výkres č.3 Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia - zastavané územie (súčasné a navrhované), s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami v M 1 : 5 000.

12.2 Plochy pre vykonanie delenia a sceľovania pozemkov

Navrhovaná koncepcia riešenia si vyžaduje projekt a teda vykonanie delenia a sceľovania pozemkov na návrhových plochách v lokalitách:

- 1) obytná zóna – BI 06

12.3 Plochy pre asanáciu

Navrhovaná koncepcia riešenia si nevyžaduje vykonanie plošnej asanácie.

12.4 Chránené časti krajiny

Plochy pre chránené časti krajiny sú uvedené v čl. 8.2 tejto záväznej časti.

13. URČENIE, PRE KTORÉ ČASTI OBCE JE POTREBNÉ OBSTARAŤ A SCHVÁLIŤ ÚZEMNÝ PLÁN ZÓNY

Podrobnejšie riešenie územia na úrovni územného plánu zóny nie je potrebné obstaráť a schváliť pre žiadnu časť katastrálneho územia Dražkovce.

14. ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

Za verejnoprospešné stavby (VPS) sa podľa platných právnych predpisov považujú všetky zariadenia, terénne úpravy a stavby a k nim prislúchajúce plochy ako aj nevyhnutné zabezpečenie prístupu k týmto zariadeniam a plochám, ktoré zabezpečujú obsluhu obyvateľov v nasledovných oblastiach:

- verejné školstvo
- verejné sociálne služby
- verejné zdravotnícke služby
- verejné kultúrno-spoločenské zariadenia
- verejná správa a administratíva
- verejná zeleň

14.1) VPS graficky vyjadriteľné :

- 01) kostol
- 02) cintorín + dom smútku
- 03) materská škola s areálom
- 04) základná škola s areálom
- 05) obecný úrad a dom kultúry
- 06) hasičská zbrojnica
- 07) *vyľúčená na základe výsledkov prerokovania*
- 08) *vyľúčená na základe výsledkov prerokovania*
- 09) detské ihrisko
- 10) plochy verejnej zelene s príslušným technickým vybavením
- 11) protipovodňové opatrenie - zasakovacie pásy
- 12) mostný objekt

14.2) Ostatné VPS :

- plochy všetkých líniových vedení a objektov technickej infraštruktúry (elektrické vedenia, trafostanice, plynovody, vodovody, kanalizácie, čerpace stanice odpadových vôd, automatické tlakové stanice, telekomunikačné vedenia a stožiare, diaľkové káble, elektronické komunikačné siete a pod.) vrátane ich ochranných pásiem
- verejné automobilové, cyklistické a pešie komunikácie, vrátane mostných objektov
- plochy zastávok hromadnej dopravy, vrátane zastávkových pruhov
- plochy verejných parkovísk
- plochy a stavby protipovodňovej ochrany
- stavby súvisiace s ochranou pred povodňami a transformáciou povodňovej vlny a sprietočnením tokov pre zabezpečenie pozdĺžnej kontinuity

15. SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb je grafickou prílohou tejto záväznej textovej časti.